

't oud zot

EEN DRAMEDIE

Komedie met dramatische kantjes

Mieke Verbelen

Dit stuk mag gespeeld worden na schriftelijke toestemming van de auteur: mieke.verbelen@gmail.com

Rechten bij Sabam

't OUD ZOT

Personages:

3 Mannen:

Sus (79, bewoner)

Warre (73 bewoner)

Willem (64, directeur van Huize Schemerlicht)

4 Vrouwen:

Rooseke (81, nieuwe bewoonster)

Gerlinde (53, dochter van Rooseke)

Lore (28, verpleegster)

Marthe (75, bewoonster)

Inhoud

Het stuk speelt zich af in het jaar 2009.

Sus, Warre en Marthe zijn bewoners van Huize Schemerlicht, een privé-rusthuis onder leiding van directeur Willem.

Marthe treurt omdat haar demente echtgenoot naar een gespecialiseerde instelling werd overgebracht.

Sus en Warre missen hun vierde man aan de kaartertafel.

Er ontstaat commotie als Rooseke, het stel komt vervoegen. Marthe heeft al meteen een aversie tegen de nieuwe bewoonster, omdat ze haar salonneke aan Rooseke moet afstaan. Als alleenstaande heeft Marthe geen recht meer op een dubbele kamer.

Sus geraakt helemaal van slag als hij in Rooseke zijn oude vlam herkent. Na enig aarzelen bekent hij haar dat hij op het einde van de oorlog heeft meegedaan aan het kaalscheren en beschimpen van Rooseke. Zij had toen als zeventienjarige een relatie met Der Wilhelm, een jonge Duitser. De enige die na de oorlog in hun dorp achterbleef omdat hij met Rooseke wou trouwen. Sus en zijn dorpsgenoten hebben hun woede op Rooseke en Wilhelm bekoeld. Wilhelm moest het met de dood bekopen. Rooseke vergeeft Sus.

Sus en Warre sloven zich uit om het Rooseke naar de zin te maken. Tot groot ongenoegen van Marthe. En tot plezier van Lore, de altijd opgewekte verpleegster.

Gerlinde, de dochter van Rooseke heeft veel moeite gedaan om haar moeder geplaatst te krijgen in Huize Schemerlicht. Het is al jaren de vurigste wens van haar moeder om haar laatste dagen in dit rusthuis te slijten. Gerlinde en directeur Willem kunnen het erg goed met elkaar vinden. Gerlinde bekent Lore dat ze een oogje heeft op Willem.

Al snel wordt duidelijk dat er iets mis is met Rooseke. Ze vergeet makkelijk. Weet soms niet meer waar ze is of hoe ze zich moet kleden. Rooseke bevindt zich in het beginstadium van dementie. Regel is dat dementerende bejaarden niet in Huize Schemerlicht kunnen blijven omdat er geen aangepaste opvang voor hen is voorzien.

Als Rooseke ziet dat de vriendschap tussen Willem en haar dochter te intens wordt, moet ze tussenbeide komen. Nu blijkt waarom Rooseke absoluut naar Huize Schemerlicht wou komen. Directeur Willem is namelijk het kind dat ze droeg toen haar grote liefde Wilhelm werd afgemaakt. Haar ouders hebben de zwangerschap geheim kunnen houden. Rooseke's zoon Willem werd door een bevriend echtpaar opgevangen. Rooseke is dit pas bij de dood van haar moeder te weten gekomen en heeft haar zoon weten op te sporen. Het nieuws dwarsboomt de amoureuze plannen van Willem en Gerlinde, maar toch is Willem blij dat hij eindelijk zijn echte moeder leert kennen.

Nu Marthe weet dat ook Rooseke demeterend is, eist ze dat Rooseke vertrekt. Willem vertelt dat hij sinds het verplichte vertrek van de man van Marthe, stappen heeft ondernomen om een nieuwe vleugel aan zijn rusthuis te bouwen. Marthe's echtgenoot mag dus terugkomen en Rooseke kan blijven. Dit tot grote vreugde van haar aanbidders, Warre en Sus.

SCENE 1

RUSTRUIMTE

MIDDEN ACHTER: DEUR NAAR DE KAMERS.

COTÉ COUR: DEUR VAN DE INGANG.

ENKELE ZETELS BIJ ELKAAR.

COTÉ JARDIN VOORAAN: EEN VIERKANT TAFELTJE MET

ENKELE STOELN WAAR KAN GEKAART WORDEN.

DRIE STOELN IN HET MIDDEN VAN DE SCÈNE.

SUS, WARRE EN MARTHE OP DIE DRIE STOELN OP EEN RIJTJE NAAST ELKAAR. WARRE IN HET MIDDEN. STAREN WAT WEZENLOOS DROMEND VOOR ZICH UIT. STILTE. PLOTS WEERKLINKT EEN ZACHTE MAAR LANGGEREKTE WIND. WARRE BLIJFT VOOR ZICH UITSTAREN. SUS EN MARTHE DRAAIEN LANGZAAM HUN HOOFDEN NAAR WARRE. ZEGGEN NIETS, MAAR HUN BLIKKEN SPREKEN BOEKDELEN. WARRE GEEFT GEEN KRIMP. SUS EN MARTHE DRAAIEN HUN GEZICHT WEER NAAR VOOR. ZE ZWIJGEN WEER EEN TIJDJE.

SUS ZUCHT
Ja ja...

WARRE BUIGT SCHUIN NAAR SUS
Eej?

SUS LUIDER
Jaja!

WARRE Ah!

KORTE STILTE. ZUCHT DAN DIEP
Jaja...

MARTHE RUIKT DE WIND.

MARTHE Amaai.

WARRE Eej?

MARTHE Dat ze weer stinke.

WARRE Een pinke? Ja, dat wil ik wel.

SUS TOT MARTHE
Hij heeft zijn apparaat afgezet.

MARTHE Gelijk gewoonlijk.

WARRE Eej?

MARTHE GEERGERD
En dat ge-eej; Ik krijg er iets van.

WARRE Eej?

MARTHE SLAAKT GEFRUSTREERDE KREET. SUS BUIGT ZICH
NAAR WARRE EN ROEPT IN ZIJN OOR.

SUS Zet uw apparaat aan, Warre!

WARRE Eej?

SUS ZEER LUID
Uw apparaat!

SUS TIKT OP ZIJN OOR EN WIJST NAAR HET HOORAPPARAAT
VAN WARRE. DIE ZUCHT GELATEN EN ZET HET APPARAAT
MET EEN NUKKIG GEBAAR OP.

WARRE MOPPEREND
Al dat lawaai. Ik hoor dat niet graag.

MARTHE En wij roepen niet graag.

WARRE Eej?

MARTHE LUID EN KWAAD
Ge hebt me verstaan!

WARRE DEINST VERSCHRIKT EN WAT VERONTWAARDIGD
ACHTERUIT

WARRE Niet roepen! Of ik zet het terug af!

MARTHE ZUCHT DIEP.
WARRE NEEMT WRAAK DOOR EEN KNALLENDE WIND TE
LATEN.

WARRE VOLDAAN
Nèm!

MARTHE KIJKT BOOS. SUS BEGINT TE LACHEN.

SUS Negeert 'm toch, Martje.

WARRE ZIT BOOSAARDIG GRIJNZEND VOOR ZICH UIT TE STAREN.

MARTHE Probeer maar; met ene die zo stinkt.

SUS Dat zijn we toch al gewoon.

MARTHE Ik zal dat nooit gewoon worden. Zo'ne nurk. En die mag dan blijven.

WARRE UITDAGEND
Wilt ge mij weg?

MARTHE KRIJGT HET MOEILIJK. ZOEKT NAAR HAAR ZAKDOEK ONDER HET BANDJE VAN HAAR BH. SUS KLAKT SUSSEND MET DE TONG.

SUS Kom Warre, geen ruzie maken.

WARRE Zij begint.

SUS Rustig.

WARRE Als ik moet zwijgen, zet ik mijn apparaat af!

WARRE DRAAIT NIJDIG AAN ZIJN APPARAAT. KRUIST DE ARMEN EN KIJKT BOKKEND VOOR ZICH UIT. LAAT NOG EEN LUIDE WIND.

Arrè!

MARTHE BEGINT GEIRRITEERD MET HAAR ZAKDOEK TE WAPPEREN. WARRE SCHEPT ER BOOSAARDIG GENOEGEN IN. SUS SCHUDT MET MEEWARIGE GLIMLACH HET HOOFD.

MARTHE Zo'n varken. Dat ze hèm in een aparte afdeling steken.

SUS RUSTIG SUSSEND
Dat meent ge niet.

MARTHE Jawel! Dat meen ik wel. Hij jaagt de mensen op stang. En dât mag! Terwijl mijne Lewie...

MARTHE'S ONDERLIP BEGINT VERVAARLIJK TE TRILLEN. ZE VECHT TEGEN HAAR TRANEN. DRUKT HAAR ZAKDOEK TEGEN HAAR MOND.

SUS KIJKT HAAR BERUSTEND AAN. WEET NIET GOED HOE REAGEREN.

SUS Ja mens.

MARTHE Mijne Lewie...

SUS Ja Martje, ja...

MARTHE IN TRANEN
't Is niet eerlijk!

SUS Nee... 's niet eerlijk.

WARRE GLUURT VAN SUS NAAR MARTHE. WIL OPNIEUW
HUN AANDACHT TREKKEN EN LAAT NOG MAAR EENS EEN
WIND.

WARRE HèHè.

MARTHE STAAT WOEST RECHT.

MARTHE Genoeg!

MARTHE GAAT VERONGELIJKT JAMMEREND WEG. SUS
KIJKT HAAR MEELEVEND NA. WARRE HEEFT ER LOL IN.

WARRE Is ze kwaad?

SUS KIJKT WARRE HOOFDSCHUDDEND AAN.
Zeg het maar. Mijn apparaat staat niet af.

SUS Ge zijt nen duvel, Warre. Ge weet dat ze 't
moeilijk heeft.

WARRE Da's niet mijn schuld.

SUS Probeert haar wat te ontzien.

WARRE Precies of zij is de enige met problemen.

SUS Begint niet, hé.

WARRE Het doet weer allemaal zeer vandaag.

SUS Bij Marthe is 't hartzeer. Dat gaat niet over
met een pilletje. Ze mist hare Lewie.

WARRE We missen allemaal de Lewie...
WARRE KIJKT SOMBER NAAR DE KAARTERSTAFEL.
We komen ne man te kort.

SUS De Lewie kon niet meer mee.

WARRE Van hem won ik altijd.

SUS Ge moet er niet fier op zijn.

WARRE Eej?

SUS De Lewie is ziek. Ziek in zijne kop.

WARRE TIKT TEGEN ZIJN VOORHOOFD. SCHUDT
MEEWARIG HET HOOFD
Dinges eej... dinges... allez...

SUS Alzheimer!

WARRE Just!

SUS GLIMLACHT
Ge weet, Warre, zo begint het.

WARRE GNIFFELT
Jaja.
TIKT TEGEN ZIJN VOORHOOFD.

SUS 't Is erg een mens zo zien aftakelen.

WARRE Hij weet dat niet meer.

SUS Maar Martje wel. Voor haar is 't erger dan
voor hem... denk ik toch.

WARRE Van mij moest hij hier niet weg.

SUS Van mij ook niet.

WARRE Lore is zeker gaan klagen.

SUS Lore? Bijlange niet. Lore is nen engel.

WARRE Eej?

SUS Met een gouden hart.

WARRE Alleen... We zien ze te weinig.

SUS Dat meiske heeft haar handen vol. Wij zijn
niet de enigen in dit huis.

WARRE Betalen we niet genoeg misschien? Ze zouden ons wat beter mogen soigneren.

SUS Och Warre...

WARRE Ik heb weer zo'n zeer...

WARRE WRIJFT MET ZIJN ENE HAND OVER ZIJN BORST, DE ANDERE HAND OP LAGE RUG. STRETCHT ZIJN RUG. SUS KIJKT VERVEELD.

SUS Waar?

WARRE Overal.

SUS Ik dacht het.

WARRE Eej?

SUS GOEDIGE GLIMLACH
Als gij niet kunt klagen dan leeft ge niet.

WARRE Waar blijven ze met mijn pillen?

SUS 't Zal ongeveer tijd zijn.

WARRE Ze laten ons hier creperen.

SUS Bijlange niet.

WARRE Hoe lang is 't geleden dat we nog iemand hebben gezien?

SUS Klein uurke.

WARRE Ik had al tien keer dood kunnen zijn.

SUS Dan had ik wel aan de bel gehangen.

WARRE Eej?

SUS En daarbij: onkruid vergaat niet.

LORE, DE VERPLEEGSTER KOMT BINNEN MET OP EEN DIENBLAD DRIE BAKJES MET PILLEN EN BEKERTJES EN FLES WATER. SUS ZIET HAAR BINNENKOMEN. WARRE NIET.

SUS BREDE GLIMLACH
Hier zie, Lore met ons pillen.

WARRE Heeft Lore dikke billen?

SUS EN LORE LACHEN. WARRE SCHRIKT. TRACHT ER ZICH UIT TE REDDEN. (WARRE IS IEMAND DIE ALTIJD KRUIPERIG DOET TEGENOVER EEN “MEERDERE”)

WARRE Och Loreke, weet ge wat de Sus nu zei?

LORE RUSTIGE GLIMLACH
Wat zei de Sus?

WARRE Dat gij dikke billen hebt, maar da's niet waar zenne. Gij komt er pront voor, maar ge zijt niet dik. Een echt model, zijt gij. Ik zei het nog. Lore is nen engel. Is 't niet waar Sus? Dat heb ik daarjuist nog gezegd. Nen engel met een gouden hart.

SUS EN LORE WISSELEN GLIMLACHEND BLIKKEN VAN VERSTANDHOUDING.

LORE Allez, dat weten we dan ook weeral.

LORE VULT DE BEKERTJES MET WATER.

SUS We zijn blij dat we u zien.

LORE Hebt ge mij gemist?

SUS Altijd, hé Loreke. We zien u graag komen. Maar ge komt wat te weinig naar de Warre zijn goesting.

WARRE ZIT HEFTIG NEE TE KNIKKEN EN MAAKT AFWEREND HANDGEBAAAR.

WARRE Ik klaag niet zè.

SUS Hij doet niet anders.

WARRE Maar van u Loreke: nooit. Ik heb van u geen klagen.

LORE Dat hoor ik graag.
LORE GEEFT WARRE ZIJN PILLEN EN EEN BEKERTJE WATER. KIJKT DE KAMER IN.
Waar is Marthe?

SUS Op haar kamer, denk ik.

WARRE Marthe mist de Lewie.

LORE Hij is beter waar hij nu zit. Hij wordt daar goed verzorgd.

SUS Marthe zegt van niet.

LORE GELATEN ZUCHT
Zegt ze dat.

SUS Ze zegt dat hij heel hard achteruit gaat nu.

WARRE 't Zijn allemaal mensen zoals hij.

SUS En da's geen goeie zaak.

LORE GEEFT SUS ZIJN PILLEN

LORE Kijk Sus, ik vind het ook erg dat hij moest gaan. Maar reglement is reglement. Daar wijkt onze directeur niet vanaf.

SUS Marthe en Lewie waren bijna vijftig jaar getrouwd. Vijftig jaar samen. Dag in dag uit.

LORE 'k Weet het, Sus. 'k Weet het.

SUS We hadden hem wel aangekund.

LORE Ge moet het niet onderschatten.

SUS OPSTANDIG
We leven in een wegwerpmaatschappij. Al wat iets mankeert, moet bij 't oud vuil.

LORE GEDULDIG EN GEAMUSEERD
Gaan we weer filosoferen, Sus?

SUS Een tafel met een hoek af? Op 't stort. Precies of ge kunt aan die tafel niet meer eten.

WARRE HENGELT NAAR AANDACHT VAN LORE. TIKT OP HAAR ARM. HOOFDKNIKJE NAAR SUS.

WARRE Hij is weer aan 't zagen, hé Loreke.

SUS 't Is toch waar.

WARRE Eej?

LORE Ja Sus, ge hebt gelijk. Maar ik kan er ook niet aan doen.

WARRE Nee, gij doet wat ge kunt voor ons. Maar zoudt ge subiet nog eens naar mijn bloeddruk willen zien. Ik voel mij wat draaiërig.

LORE Straks. Ik ga Marthe haar pillen brengen.

WARRE Ik denk dat die slaapt. Doet eerst mijnen bloeddruk.

LORE Laat uw pillen maar hun werk doen.

WARRE Eej?

LORE Ge gaat u direct beter voelen.

WARRE EERST SCHERP AANVALLEND
Ge waart te laat hé.
DIRECT WEER MILD EN ONDERDANIG
Niet dat ik u iets verwijt. We weten dat ge hard werkt. Gij moet overal tegelijk zijn. Den dikke laat u veel te hard werken. Zeg dat ik het gezegd heb.

LORE GEAMUSEERD PLAGEND
Mag ik hem dat zeggen, Warre?

WARRE SCHRIKT
Eej?
LAAT PROMPT EEN LUIDE WIND. GENEERT ZICH NU.
Oei. Er is er eentje ontsnapt.

SUS SARCASTISCH
Gebeurt zelden.

WARRE Mijn darmen liggen weer in de knoop. Hebt ge daar geen pilleke voor?

LORE Laat ze maar rustig vliegen, Warre.

WARRE Eej?

SUS Moedigt hem nog wat aan.

LORE Ge pakt al pillen genoeg.

WARRE Marthe kan er niet tegen. Ze reclameert.

LORE Probeer ze stillekes te smoren.

WARRE SCHRIKT
Marthe?

LORE Uw windjes.

WARRE Ik doe zo stil als ik kan.

SUS SARCASTISCH
Maar omdat hij niet goed hoort, zijn ze luider dan hij denkt.

WARRE Maar ge weet dat ik niet goed hoor.

SUS Voor alles heeft hij een excuus.

WARRE Eej?

LORE NEEMT DIENSCHOTEL WEER OP. SUS STAAT METEEN RECHT.

LORE Ik ben efkes bij Marthe, hé mannen.

SUS LOOPT TOT BIJ LORE EN WIL DIENSCHOTEL OVERNEMEN.

SUS Laat mij dat doen. Gij hebt al werk genoeg.

WARRE MOPPERT JALOERS
Uitslover.

LORE TOT SUS
Gij zijt ne schat. Maar ik doe 't zelf wel... Ik heb iets ambetant te bespreken met Marthe.

SUS 't Is niet het moment, vrees ik.

WARRE Met Marthe is 't nooit het moment.

LORE Ik kan 't niet langer uitstellen. Anders gaat onze directeur het zelf zeggen en ik denk niet dat dat een goed idee is.

SUS Zo erg?

LORE ONGELUKKIG
We moeten haar salonneke afpakken.

SUS Allez gij!

LORE Nu dat de Lewie weg is...

SUS VERONTWAARDIGD
Nu gaat ge ook haar salonneke afpakken.

LORE ONGEMAKKELIJK
Ik weet het. Maar ze zit alleen op twee kamers. Dat kan dus niet. Reglement is reglement.

WARRE ZIT INSTEMMEND TE KNIKKEN

WARRE Reglement is reglement.

SUS Da's niet menselijk.

LORE Ik vind het ook niet plezant.

OP DE ACHTERGROND ZIEN WE MARTHE VERSCHIJNEN. ZE HOORT DE REST VAN HET GESPREK. DE ANDEREN MERKEN HAAR NIET OP.

SUS Beseft den dikke wel wat hij dat menske aandoet? Lewie is amper weg. Geef Martje toch wat tijd.

LORE Maar er is geen tijd! De kamer is al verhuurd.

MARTHE LUISTERT VERBIJSTERD.

WARRE Welke kamer?

LORE Awel, Martje haar salon.

MARTHE Mijn salon?!

LORE, WARRE EN SUS DRAAIEN ZICH VERSCHRIKT OM NAAR MARTHE.

LICHT UIT

SCENE 2

ZELFDE BEGINBEELD ALS SCENE 1.
SUS, WARRE EN MARTHE OP EEN RIJTJE NAAST ELKAAR.
SOMBERE GEZICHTEN.

NA EEN STILTE WEER EEN LANGGEREKTE WIND. DEZE
KEER REAGEERT NIEMAND. BLIJVEN VOOR ZICH
UITSTAREN.

WARRE GLUURT EENS NAAR SUS EN MARTHE. GEEN
REACTIE. WARRE SNUIFT.

WARRE Jaja, 't was er ene van mij.

SUS ZUCHT DIEP. MARTHE KRIJGT HET LASTIG. NEEMT HET
ZAKDOEKJE DAT ZE ONDER HET BANDJE VAN HAAR BH
STOPT EN DEPT EEN TRAANTJE. WARRE KIJKT VRAGEND
NAAR SUS. MAAKT HOOFDKNIKJE RICHTING MARTHE.
SUS KIJKT VOL MEDELIJDEN NAAR MARTHE.

SUS Martje, kunnen we iets doen?

MARTHE Eerst mijne Lewie kwijt. Nu mijn salon. Wat is
't volgende?

WARRE Ge zijt de Lewie niet kwijt.

MARTHE KWAAD
Ah nee? Ze hebben hem weggestoken omdat
hij soms wat verstrooid is.

SUS VERBETERT SUSSEND
Omdat ze hier niet voor hem kunnen zorgen.

MARTHE Gij geeft ze dus gelijk.

SUS Marthe, verstaat me niet verkeerd. We vinden
het allemaal heel erg. Maar gelijk den dikke
zegt: reglement is reglement.

MARTHE De pot op met hun reglement.

WARRE Goed gezegd, Marthe!

SUS Och zeveraar! Gij draait met de wind.

WARRE Wind? Toch niet van mij deze keer.
WARRE SNUIFT VERONTWAARDIGD.

SUS STAAT RECHT EN GAAT TOT BIJ MARTHE. GEEFT ENKELE TROOSTENDE KLOPJES OP HAAR SCHOUDERS.

SUS Ge hebt ons nog. Niet vergeten.

WARRE Ge kunt haar zeggen dat ze ons nog altijd heeft.

MARTHE 't Is een madam, 't schijnt.

WARRE Wie?

MARTHE Die nieuw.

WARRE Ah.

MARTHE OPSTANDIG
Maar die komt er bij mij niet in.

WARRE Eej?

SUS Ge laat gewoon de tussendeur dicht.

MARTHE Ik ga niet vriendelijk zijn voor dat mens.

WARRE Spijtig dat het een madam is.

SUS Speelt dat ne rol?

WARRE Mannen kunnen beter kaarten.

SUS Och zeveraar.

WARRE Eej?

MARTHE 't Kan niemand iets schelen.

WARRE ZACHT MOPPEREND TOT SUS
Kunt ge die niet doen zwijgen?

SUS MAAKT ONGEDULDIG GEBAAR NAAR WARRE.

MARTHE MET ZIN VOOR DRAMATIEK
Dat onze Lieve Heer mij maar gauw komt halen.

SUS Kom Martje, zo moogt ge niet klappen.

MARTHE Ik méén het. Niemand zal mij missen.

WARRE

MOMPELT
Als ze begint te zagen...

WARRE ZET ZIJN HOORAPPARAAT AF. GAAT NAAR DE
KAARTERSTAFEL OM SPEL PATIENCE TE SPELEN. HAALT UIT
ZIJN BORSTZAKJE ZIJN LEESBRIL. ZET DIE ALTIJD OP ALS
HIJ GAAT KAARTSPELEN. NEEMT VERDER GEEN DEEL AAN
HET GESPREK. ZIT MET RUG NAAR ANDERE SPELERS.

SUS

De Lewie zou u missen.

MARTHE

Hij herkent mij niet meer.

SUS

Wij zouden u missen.

MARTHE KIJKT NAAR DE ONVERSCHILLIGE WARRE.

MARTHE

MISPRIJZEND
De Warre zeker.

SUS

Naar de Warre moet ge niet zien. IK zou u
missen.

MARTHE

DROEVIG DANKBAAR
Gij zijt ne goeie, Sus. Maar gij zijt dan ook
den enige. En gij hebt vrienden zat. Gij hebt
mij niet nodig.

SUS

Echt waar, Marthe. Ge moet u herpakken.

MARTHE

Niemand begrijp mij. Zelfs gij niet.

MARTHE SNUIT LUIDRUCHTIG HAAR NEUS. WARRE LAAT UIT
PROTEST EEN LUIDE WIND.
PRECIES OP DAT OGENBLIK KOMEN NIEUWKOMER
ROOSEKE, HAAR DOCHTER GERLINDE EN VERPLEEGSTER
LORE BINNEN. GERLINDE EN LORE DRAGEN BAGAGE
ROOSEKE.
DE IMMER OPGEWEKTE ROOSEKE SLAAT VERRUKT DE
HANDEN IN ELKAAR. VASTBESLOTEN ER HET BESTE VAN TE
MAKEN, HEEFT ZE HELEMAAL GEEN ZICHT OP DE
STEMMING EN SITUATIE.

ROOSEKE

Maar kijk nu! Het ontvangstcomité zit klaar!

SUS EN MARTHE KIJKEN DE NIEUWKOMERS
STOMVERBAASD AAN.

WARRE HEEFT NOG NIETS IN DE GATEN. HOORT NIKS EN GAAT OP IN ZIJN KAARTSPEL.

LORE

OVERDREVEN OPGEWEXT

Hier is ze dan: onze nieuwe huisgenoot: Roza.

SUS' MOND VALT OPEN. HIJ STAART NAAR ROOSEKE ALSOF HIJ EEN GEEST ZIET VERSCHIJNEN.

MARTHE KIJKT EERST VIJANDIG NAAR ROOSEKE. KIJKT DAN NUFFIG DE ANDERE KANT OP.

LORE ZUCHT GELATEN.

GERLINDE KNIPPERT ONTDAAN MET DE OGEN.

ROOSEKE

OPGEWEXT

Roza Roza, lang geleden dat iemand mij nog Roza heeft genoemd. 't Is Rooseke. Gelijk de bloem. Ploem Ploem...

ROOSEKE LACHT KOKET. GERLINDE VERKLAART SNEL (VOORAL NAAR LORE TOE)

GERLINDE

Da's een grapje dat mijn moeder altijd maakt. Ge weet wel: dat gedichtje van Paul Van Ostayen? Marc groet 's morgens de dingen?

LORE

Ja?

GERLINDE

Dag ventje met de fiets op de vaas met de bloem...

ROOSEKE en GERLINDE

Ploem ploem.

ROOSEKE WIL MARTHE DE HAND DRUKKEN.

MARTHE KIJKT VIJANDIG NAAR DE UITGESTOKEN HAND.

KIJKT WEER DE ANDERE KANT OP. NEUS IN DE LUCHT.

BIBBERENDE KIN. ZAKDOEK IN DE AANSLAG.

SUS STAART ROOSEKE VERBOUWEREERD AAN. ZIJN MOND KLAPT OPEN EN DICHT. TOTAAL VAN SLAG OMDAT HIJ DE NIEUWE BEWONER HERKENT. SUS WAS ALS VIJFTIENJARIGE SMOORVERLIEFD OP DE ZEVENTIENJARIGE ROZA. ROZA ZAG HEM NIET STAAN EN HAD IN DAT JAAR (1945) EEN GEHEIME RELATIE MET WILHELM, EEN DUITSE SOLDAAT. BIJ DE BEVRIJDING WERD ROZA DOOR DE WRAAKZUCHTIGE JONGENS VAN HET DORP IN HAAR ONDERGOED GEZET EN DE HAREN AFGESCHOREN. SUS DEED HIERAAN MEE EN HEEFT TOT NOG TOE ZIJN SPIJT HIEROVER NIET KUNNEN BETUIGEN. ROZA LIJKT SUS NIET TE HERKENNEN.

EEN ONGEMAKKELIJKE SITUATIE WAAR VOORAL GERLINDE EN LORE LAST VAN HEBBEN OMDAT ZE NIET WETEN WAT ER GAANDE IS.

ROOSEKE IS AL VERGETEN DAT ZE OP EEN HANDDRUK WACHTTE. KIJKT DE KAMER ROND.

ROOSEKE Ge woont hier schoon.

GERLINDE En hier komt gij nu ook wonen, hé moeke.
Zoals ge gevraagd had.

ROOSEKE VERSTROOID EN LIEF
Wat zegt ge, schatteke?

GERLINDE Ge zat er al lang op te wachten hé.

ROOSEKE Ja, 'k heb lang gewacht.

GERLINDE TOT LORE
We staan echt al jaren op de wachtlijst.

LORE De vraag is groot.

MARTHE SNIFFEND
Er moet eerst iemand gaan.

ROOSEKE Wat zegt ge, schatteke?

MARTHE Ik ben uw schatteke niet!

ROOSEKE MERKT DE BARSE REACTIE NIET. SUS DOET ZO ONOPVALLEND MOGELIJK. ROOSEKE GAAT RICHTING WARRE.

ROOSEKE En wie zijde gij, manneke?

WARRE HAAST ZICH ZIJN HOORAPPARAAT AAN TE ZETTEN. HIJ IS ZO NERVEUS DAT HET APPARAAT EERST LOSSCHIET.

WARRE Tedju!

ROOSEKE De Juul? Dag Juul. Ik ben Rooseke. Gelijk de bloem... ploem ploem.

WARRE HEEFT LAST MET HET APPARAAT WEER GOED TE STEKEN. WIL TEGELIJK ROOSEKE GEDIENSTIG DE HAND DRUKKEN.

WARRE Warre!

ROOSEKE KNIKT ERNSTIG
Da's de leeftijd.

WARRE Eej?

ROOSEKE Dat ge in de war zijt. Heb ik ook dikwijls.

MARTHE ERGERT ZICH ROT. SUS STAAT HEEL ONGELUKKIG
TE KIJKEN.
LORE SCHIET WARRE TE HULP.

LORE Mag ik?

LORE HEEFT HET APPARAAT DIRECT INGESTOKEN EN
AANGEZET.
ROOSEKE GAAT VLAK BIJ WARRE STAAN EN ROEPT
KEIHARD IN ZIJN OOR.

ROOSEKE Hoort ge niet goed?

HET GELUID STAAT OP MAXIMUM. WARRE SCHRIKT ZICH TE
PLETTER. DEINST ACHTERUIT EN STAART ROOSEKE
PERPLEX AAN. REGELT SNEL DE GELUIDSSTERKTE.

LORE GIECHELT
Stond het te hard?

WARRE VERONTWAARDIGD
Ik ben niet doof, zenne!

LORE Sorry Warre, dit is nu onze nieuwe
huisgenoot: Rooseke.

ROOSEKE Gelijk de bloem...

MARTHE LIPT MEESMUILEND MEE:
Ploem ploem.
ROOSEKE LACHT. GERLINDE KIJKT WAT ONGERUST. NEEMT
ROOSEKE BIJ DE HAND.

GERLINDE Ze weten het nu al wel, moeder.

ROOSEKE Watte, schatteke?

GERLINDE Uw grapje van de bloem.

ROOSEKE LACHT KOKET
Ploem ploem.

LORE ZIET SUS ZICH WEGSTEKEN.

LORE VERBAASD
Awel Sus? Komt gij geen goeiendag zeggen?

SUS SCHRIKT EN DRAAIT ZICH WAT ONHANDIG VAN
ROOSEKE WEG.

SUS ONGEMAKKELIJK VANOP AFSTAND
WUIVEND
Euh... dag.

ROOSEKE Sus?

SUS KIJKT WAT ROND IN EEN POGING ZIJN GEZICHT VOOR
ROOSEKE ONHERKENBAAR TE HOUDEN.

SUS Dat ben ik.

ROOSEKE DRIBBELT TOT BIJ SUS. BEKIJKT HEM
AANDACHTIG. SUS VOELT ZICH HEEL ONGEMAKKELIJK.
SPANNING OP ZIJN GEZICHT. TREKT EEN GRIMAS. HET IS
NIET DUIDELIJK OF ROOSEKE HEM HERKENT. ZE DENKT
ERNSTIG NA. GLIMLACHT DAN GOEDIG

ROOSEKE Sus van François?

SUS ONHANDIG ZENUWACHTIG
Nee, van Albert en Marie-Jeanne... Van de
schoolmeester.

GERLINDE Ze wil weten of uw naam een afleiding is van
François.

SUS KIJKT EERST VERBLUFT. ROOSEKE KIJKT HEM
ONDERZOEKEND AAN. SUS LACHT HET ONGEMAKKELIJK
WEG.

SUS François! Ah ja! Nee. Nee nee. Sus is van
Franciskus.

WARRE STOMVERBAASD
Ge meent het.

SUS Da's echt. Staat op mijne pas.

WARRE Noemt zo.

ROOSEKE OPGEWECT
Franciskus, de zonnekoning.

GERLINDE SNEL
Nee nee, Franciskus is die van Assisi. Met de vogeltjes en de dieren.

ROOSEKE Tuurlijk! Den Heilige.
GAAT DAN VLAK TEGENOVER SUS STAAN EN TIKT MET HAAR VINGER OP ZIJN BORST. KIJKT HEM MET PRIEMENDE BLIK AAN
Maar gij zijt genen heilige hé.

SUS STAAT TE BEVEN. KIJKT HEEL ONGELUKKIG EN SCHUDT HET HOOFD.

SUS Nee. Nee.

WARRE VINDT HET EEN ONWAARSCHIJNLIJK TAFEREEL EN BEGINT HARD TE LACHEN. OOK ROOSEKE LACHT AL SNEL MEE. SUS LACHT GROEN.

LORE GEAMUSEERD
Een heilige gaat ge hier niet vinden. Maar Sus is goed op weg. Hij is den braafsten van den hoop.

WARRE En ik dan?

LORE Gij komt in de buurt.

WARRE TEVREDEN
Ah!
LAAT EEN WIND EN SCHRIKT ER ZELF VAN.
GRIJPT WAT GEGENEERD NAAR ZIJN BILLEN
Oei. Neem mij niet kwalijk, maar ik laat er af en toe eentje vliegen.

ROOSEKE LACHT
Den ene laat ze vliegen, den andere ZIET ze vliegen.

GERLINDE IS NIET OP HAAR GEMAK. PROBEERT HAAR MOEDER TOT KALMTE TE MANEN.

WARRE LACHT OPGELUCHT MEE
Ja!

LORE Die twee komen al goed overeen.

GERLINDE Doe maar rustig, moeke.

ROOSEKE GLIMLACHT LIEF. GERLINDE RICHT ZICH TOT
LORE

Misschien kunt ge ons nu haar kamer laten
zien?

MARTHE VINNIG

Bij mij komt ge er niet in.

MARTHE DRAAIT ZICH OM EN GAAT WEG VIA DEUR NAAR
KAMERS. GERLINDE KIJKT LORE VRAGEND AAN.

LORE Niet aantrekken. Gaat wel over.

WARRE TOT ROOSEKE

Als ze lastig doet, komt ge maar naar mij.

ROOSEKE Wie doet er lastig?

GERLINDE Niemand moeke. Iedereen is lief.

ROOSEKE NADENKEND

Ja, iedereen is lief.

ROOSEKE DRAAIT ZICH NAAR SUS. KIJKT HEM PEILEND
AAN. SUS KIJKT GAUW BESCHAAMD WEG.

GERLINDE TOT LORE

De kamer?

LORE Ja! Kom maar mee.

LORE EN GERLINDE PAKKEN DE BAGAGE OP EN GAAN MET
ROOSEKE NAAR DE KAMERS.

WARRE ZIT GOEDKEUREND GLIMLACHEND TE KNIKKEN.
SUS DRAAIT ZICH MET GROTE ANGSTOGEN NAAR WARRE.

SUS Ze weet het!

WARRE Wie Wat?

SUS Roza! Ze heeft mij herkent!

WARRE Rooseke? Van de bloem ploem ploem?
WARRE LACHT.

SUS LOOPT VERTWIJFELD HANDENWRINGEND OVER EN WEER.

SUS Dat ik die uitgerekend hier terug moet zien!

WARRE Gij kent Rooseke?

SUS Ja!

WARRE Van waar?

SUS Van vroeger.

WARRE Uiteraard.

SUS Dit is een ramp.

WARRE Wat!

SUS Zij hier. Ik hier.

WARRE Eej?

SUS Al heel mijn leven probeer ik haar te ontlopen.

WARRE Wat is het probleem?

SUS Dat zij mij kent!

WARRE Ze gaf niet die indruk.

SUS Jawel jong, jawel.

WARRE Zijt ge zeker?

SUS Ze keek in mijn ogen. Ze keek heel diep in mijn ogen. Tot in mijn ziel, keek ze.

WARRE Onnozelaar.

SUS Ze weet het.

WARRE Wät weet ze?

SUS Ik schaam mij dood. Ik schaam mij dood. Ik schaam mij dood.

WARRE SCHOUDEROPHALEND
We moeten van iets sterven.

SUS Ik wil nu ter plekke dood neervallen.

WARRE Gaat het, makker? Moet ik Lore roepen?

SUS Nee!

WARRE Den dikke dan?

SUS Nee!

WARRE Zo heb ik u nog nooit meegemaakt.

SUS Ik dacht het verleden te kunnen begraven,
maar nee! Het achtervolgt mij. Het laat mij
niet los!

WARRE Hebt ge iets mispikkelt vroeger?

SUS Ja!

WARRE Iets met Rooseke?

SUS Ja!

WARRE Gij deugniet!

SUS Het deugde niet, Warre.

WARRE Eej?

SUS Het is veel erger.

WARRE Erger dan wat?

SUS Dan niet deugen.

WARRE Ge hebt vuile manieren gedaan.

SUS Erger!

WARRE Héél vuil manieren.

SUS Het had niet mogen gebeuren!

WARRE VERLIEST ZIJN GEDULD
Maar wat?!

SUS LIJKT HET TE WILLEN VERTELLEN. OP DAT MOMENT KOMT ROOSEKE VROLIJK TERUG VANUIT KAMER.

ROOSEKE Geweldig!
SUS EN WARRE STAREN HAAR AAN.
Zo'n schoon kamer!
SUS EN WARRE KIJKEN ELKAAR AAN. SUS KIJKT ALS EERSTE WEG. DRAAIT ZICH OOK VAN ROOSEKE WEG.
Ik word nogal verwend.

WARRE Allez ge zijt content.

ROOSEKE Wreed content.

WARRE RICHT ZICH TOT SUS DIE ZICH PROBEERT WEG TE STEKEN.

WARRE Gehoord, Sus? 't Menske is content.

SUS Ja.

SUS STAAT WAT ONHANDIG NAAR HET PLAFOND TE KIJKEN. ROOSEKE KIJKT HEM ONDERZOEKEND AAN. GAAT DAN NAAST SUS STAAN EN KIJKT OOK NAAR HET PLAFOND. PROBEERT TE ZIEN WAT SUS ZIET. SUS NEEMT GESCHROKKEN AFSTAND VAN ROOSEKE.

WARRE Wat valt er te zien?

ROOSEKE Een plafond.

WARRE Nog nooit een plafond gezien?

ROOSEKE Als ik wakker lig...

WARRE Eej?

ROOSEKE Met het licht aan.

SUS PROBEERT WEER UIT ROOSEKES BUURT TE KOMEN. WARRE KIJKT HEM ONDERZOEKEND AAN.

WARRE NADRUKKELIJK TERWIJL HIJ SUS OPSERVEERT
En van wat ligt gij zoal wakker, Rooseke?

ROOSEKE SCHOUDEROPHALEND
Och...

WARRE Van dingen van vroeger?

SUS KIJKT WARRE ANGSTIG AAN.

ROOSEKE SEC
Van vroeger.

WARRE Van dingen die vroeger gebeurd zijn?

SUS GEBAART WARRE OM TE ZWIJGEN

ROOSEKE LIEVE GLIMLACH EN
SCHOUDEROPHALEND
Wat gebeurd is, is gebeurd.

WARRE Wat is er gebeurd?

ROOSEKE VERSTROOID
Ja?

LUISTERT DAN NIET MEER. GAAT OP IN DE VERDERE
INSPECTIE VAN HAAR OMGEVING.

WARRE Er is iets gebeurd.

SUS Warre!

WARRE Ik wil weten wat er gebeurd is.

SUS Laat zo!

WARRE Wat is er gebeurd dat het daglicht niet mag
zien?

SUS Zwijgt!

WARRE Rooseke?

ROOSEKE VERSTROOID
Ja schatteke?

WARRE Gaat gij het ons vertellen?

ROOSEKE LIEF
Ken ik u?

WARRE EN SUS KIJKEN VERWARD. WARRE BEDENKT DAN
MET BREDE GLIMLACH

WARRE Ze heeft mijn naam niet verstaan. Warre! Da's de naam.

ROOSEKE Ik ben Rooseke. Van de bloem. Ploem ploem.

ROOSEKE DRUKT DE VERRASTE WARRE DE HAND. SUS TREKT BEDENKELIJK GEZICHT.

WARRE Dat gedichtje zegt gij graag hé.

ROOSEKE En ik ken er nog één van Rooseke. Reuzeke rooseke zoetekoeksdozeke...

SUS Da's van dezelfde.

ROOSEKE Ja. Dezelfde.

WARRE TOT ROOSEKE
Dezelfde wie?

SUS Dezelfde dichter.

WARRE TOT SUS EN WIJZEND NAAR ROOSEKE
Ik was met haar bezig.

SUS Ik zeg toch alleen maar dat het van dezelfde dichter is. Mag ik dat niet zeggen? Jaloers omdat gij Paul Van Ostayen niet kent?

WARRE Ik ken die wel!

SUS 't Zal zijn.

WARRE Ik weet wie dat is.

SUS Zeg het dan.

WARRE Da's die van de gedichtjes.

SUS Gij kent geen gedichtjes.

WARRE Da's wel. Gij weet dat niet, maar eigenlijk ben ik een poëet.
HOOPT TE SCOREN BIJ ROOSEKE

SUS Laat me niet lachen. Het enige gedichtje dat gij kent is: "Jantje zag eens pruimen hangen".

ROOSEKE Als eieren zo groot.

WARRE Dat kent ze ook al.

ROOSEKE Mijn pruimenconfituur is de beste.

WARRE Ze springt wel van de hak op de tak.

ROOSEKE Zal ik u mijn geheim vertellen?

SUS DEINST VERSCHRIKT ACHTERUIT. WARRE KIJKT LEEP NIEUWSGIERIG VAN ROOSEKE NAAR SUS.

WARRE Uw geheim... Vertel.

SUS Nee!

WARRE Als zij wil, mag zij haar geheim vertellen.

SUS Laat het rusten, Warre!

WARRE Kom Rooseke, wat is het geheim?

ROOSEKE Gember.

SUS ZUCHT OPGELUCHT

WARRE Wat?

ROOSEKE Gember. En een snuifje kaneel. Niet te weinig. Niet te veel.

WARRE Gember en kaneel.

ROOSEKE Ik ben uw naam weer vergeten.

WARRE Ik ben Warre.

ROOSEKE Juist ja. Warre. Mijn geheugen laat me soms in de steek.

HOOP BIJ SUS. VANGT DAN ROOSEKES BLIK. ZE KIJKT HEM PEILEND AAN. TREKT DAN GROTE OGEN. LOOPT NAAR SUS.

ROOSEKE Maar gij... dat weet ik nog!
SUS SLIKT
Sus!

SUS KLEINTJES
Ja?

ROOSEKE Gij heet Sus!

SUS Inderdaad.

ROOSEKE Ge dacht dat ik het was vergeten, hé?
SUS MAAKT AFWERENDE GEBAREN.
Van Franciskus.

SUS Ja.

ROOSEKE Van de bloemekes en de biekes.

WARRE De bloemekes en de biekes? Toch vuil manieren gedaan, Sus?

**LORE EN GERLINDE KOMEN TERUG VANUIT DEUR
SLAAPKAMERS.**

LORE Uw bed is gedekt, Rooseke.

ROOSEKE VERWARD
Ah?

GERLINDE 't Is een mooie kamer. Met veel licht.

ROOSEKE Hebt ge ze al gezien?

VERBAASDE REACTIES. GERLINDE PRAAT ER SNEL OVER.

GERLINDE Hèm! Hèm bedoelt ze. Of ik hèm al heb gezien. Meneer directeur.

WARRE Den dikke.

ROOSEKE Wie is den dikke?

WARRE Den directeur.

ROOSEKE TEDERE GLIMLACH
Willem.

WARRE Moogt gij Willem zeggen tegen den dikke?

LORE Gij zegt toch ook Willem, Warre. We zeggen allemaal Willem.

WARRE Nee, wij zeggen den dikke.

SUS Maar niet als hij het hoort.

ROOSEKE Is Willem dik?

WARRE Vooral zijne nek.

ROOSEKE Oeioei!

LORE Warre! Da's niet schoon wat gij over uw directeur zegt.

SUS Achter zijn rug. Moest hij hier staan; hij kruipt in zijn gat.

ROOSEKE Echt?

WARRE Hij ja!

WARRE STAAT MET RUG NAAR DEUR INGANG. HIJ ZIET DE DEUR DUS NIET OPENGAAN. DIRECTEUR WILLEM VERSCHIJNT IN DE DEUROOPENING. (WILLEM DRAAGT ALTIJD EEN PAK. IN HET KNOOPSGAT VAN ZIJN REVERS EEN ZILVEREN ROOSJE)

WARRE LUID EN NIJDIG
Hij doet niet liever dan in 't gat van den dikke kruipen!

IEDEREEN VALT STIL EN STAART WILLEM AAN.

WILLEM KUCHT
Hum hum.

WARRE DRAAIT ZICH VERSCHRIKT OP.

WARRE Den dikke!

ROOSEKE ZET EEN STAPJE DICHTER NAAR WILLEM.
BEKIJKT HEM MET WEEMOEDIGE, ZACHTE BLIK.

WILLEM RUSTIG
Warre.

WARRE Ik bedoel: meneer directeur. We waren maar wat aan 't zeveren.

WILLEM Ik dacht het.
WARRE GAAT WAT BEDREMMELD NAAST SUS STAAN.
WILLEM STEEKT DE HAND UIT NAAR ROOSEKE.
En u bent onze nieuwe bewoner.

GERLINDE Ja meneer directeur, dit is nu mijn moeder.
Rooseke.

ROOSEKE BLIJFT WILLEM MET LIEVE GLIMLACH
AANSTAREN. HAAR EERSTE ONTMOETING MET HAAR ZOON.
ZIJ IS DE ENIGE DIE VAN DE FAMILIEBAND AFWEET.

WILLEM Ik ben...

ROOSEKE GRIJPT ZIJN HAND EN STREELT ZE TERWIJL ZE
WILLEM IN DE OGEN KIJKT.

ROOSEKE LIEF EN ZACHT
Willem.

DAN VALT HAAR BLIK OP HET ROOSJE IN ZIJN REVERS. EEN
ONTROERDE GLIMLACH TERWIJL ZE HET ROOSJE EVEN
AANRAAKT.

WILLEM LACHJE
Ja, u mag Willem zeggen.

ROOSEKE Ik ken u.

GERLINDE NEEMT ROOSEKE BIJ DE SCHOUDERS ZODAT
DIE DE HAND WEER LOST.

WILLEM CHARMANT
Ja, dat gevoel heb ik ook. Uw dochter heeft al
zoveel over u verteld.

ROOSEKE Ja?

WILLEM Zij heeft heel hard voor u gepleit. U wou
nergens anders naartoe, 't schijnt?

GERLINDE Alleen naar hier.

WILLEM Dan heeft Huize Schemerlicht toch een goeie
reputatie.

WARRE Een héél goei reputatie. Schoon kamers. Goed
van eten en drinken. Een vriendelijke
directeur...

LORE KUCHT MET GEAMUSEERD GLIMLACHJE
En gediensstig personeel. Wij zijn met ons Lore
met ons gat in de boter gevallen.

LORE Dank u, Warre.

WILLEM LACHT
En hij meent het.

WARRE Eej?

WILLEM Warre meent altijd wat hij zegt.

WARRE Zo is dat, meneer directeur.

WILLEM TOT ROOSEKE
Heeft u al kennis gemaakt met uw nieuwe vrienden?
TOT WARRE EN SUS
Nu zijn jullie terug met vier. Kan er weer
gekaart worden.

WARRE Ja!

WILLEM Waar is Marthe?

LORE Op haar kamer.

WARRE Ze was moe.

SUS Ze is kwaad.

WILLEM LACHJE
Toch niet op mij?

SUS Ze heeft het moeilijk.

WARRE Maar nee.

WILLEM WEER LACHERIG
Toch niet met mij.

SUS Met het feit dat Lewie weg moest en Roza nu
in haar salonneke slaapt.

ROOSEKE Roza?

ROOSEKE KIJKT SUS OPMERKZAAM AAN. SUS VOELT DAT
HIJ EEN VERGISSING MAAKT EN HERSTELT SNEL.

SUS Rooseke.

WILLEM Maar enfin! Rooseke slaapt toch niet in
Marthe's salon. Ze hadden twee kamers. Maar
Lewie is weg nu.

GERLINDE Is er een probleem?

WARRE Bijlange niet.

LORE 't Is wennen voor Marthe. Maar het komt wel goed.

WARRE Lewie begon te mankeren in zijn bovenkamer.

GERLINDE Oei!

WILLEM Alzheimer. Vreselijke ziekte. Helaas kunnen wij niet de nodige opvang voorzien. Staat in het contract dat ik u heb laten ondertekenen.

GERLINDE ONGEMAKKELIJK
Juist ja. U heeft het uitgelegd.

WILLEM Marthe had twee mogelijkheden. Meegaan met Lewie of hier blijven. Ze is gebleven. Mij goed, maar ze kan niet verwachten dat ze de twee kamers mag houden.

WARRE Ze begrijpt dat wel.

WILLEM Moet ik met haar praten?

LORE 't Komt wel goed.

WILLEM Ik reken op u.

WARRE Wij vangen Martje wel op.

WILLEM Dat hoor ik graag.

WARRE Eej?

WILLEM STEEKT WEER ZIJN HAND UIT NAAR ROOSEKE

WILLEM Rooseke...

ROOSEKE KIJKT NAAR DE HAND, NEEMT ZE TRAAG AAN EN BEKIJKT DE RUG VAN DE HAND. STREELT ZE ZACHTJES. WILLEM FRONST MAAR LAAT BEGAAN. GERLINDE VOELT ZICH NIET OP HAAR GEMAK.

Welkom in Huize Schemerlicht. Ik hoop dat u zich heel snel thuis voelt bij ons.

GERLINDE HEEFT HAAR MOEDER DUIDELIJK GEMAAKT DAT ZE WILLEMS HAND MOET LOSSEN. ROOSEKE KIJKT WILLEM MET ONTWAPENENDE GLIMLACH AAN. WILLEM RICHT ZICH TOT GERLINDE

WILLEM Mevrouw...
STEEKT DE HAND UIT NAAR GERLINDE

GERLINDE Gerlinde.

WILLEM Altijd welkom.

GERLINDE Dank u.

WILLEM KNIKT NAAR DE ANDEREN. WENKT LORE.
LORE VOLGT WILLEM. GAAN WEG VIA DEUR INGANG.
GERLINDE KIJKT HEM GECHARMEERD DROMERIG NA.

HET WORDT STIL. ROOSEKE STAART NAAR DE DEUR
WAARACHTER WILLEM VERDWEEN. ZE WIEGT ZICHZELF.

SUS EN WARRE STAAN ER FRONSEND NAAR TE KIJKEN.
GERLINDE ZIET HET. NEEMT ROOSEKE VAST ZODAT ZE STIL STAAT.

GERLINDE Zal 't gaan, moeke?

ROOSEKE AFWEZIG
Watte, schatteke?

WARRE Ge moet niet ongerust zijn. Rooseke zal zich hier heel gauw thuis voelen.

GERLINDE 't Is niet gemakkelijk.

SUS Voor niemand niet.

WARRE Ze kan toch kaarten?

GERLINDE Kaarten...

WARRE Rooseke? Kunt gij kaarten?

ROOSEKE AFWEZIG
Kaarten...

RUKT ZICH PLOTS LOS UIT HAAR MIJMERINGEN. DRAAIT ZICH NAAR WARRE EN SUS. KLAPT ENTHOUSIAST IN DE HANDEN.

Ik speel poker.

GERLINDE Poker?

WARRE Poker?!

ROOSEKE Strippoker!

GERLINDE Moeke!

SUS EN WARRE STAREN HAAR EN ELKAAR VERBLUFT AAN

WARRE Begot!

ROOSEKE Ik win altijd!

WARRE Dan hebben we er ook niks aan.

GERLINDE Ik heb u nooit weten pokersen.

ROOSEKE Da's van voor uw tijd.

GERLINDE We gaan het wel deftig houden, hé moeke?

WARRE Dat moet niet. Wij staan open voor alles.

SUS 't Zal zijn.

WARRE Strippoker, hé?

GERLINDE Dat zei ze maar om te lachen.

WARRE Jaja.

GERLINDE Zullen wij eens voort uitpakken, moeke?

ROOSEKE Ja, da's goed.

GERLINDE Kom.

GERLINDE BIEDT ROOSEKE EEN ARM AAN. ROOSEKE HAAKT BREED GLIMLACHEND IN. WIL NAAR DEUR VAN UITGANG LOPEN. GERLINDE TREKT HAAR ZACHTJES MAAR BESLIST IN DE JUISTE RICHTING.

ROOSEKE Langs daar, ja. Ik wist het nog wel.

GERLINDE EN ROOSEKE VERDWIJNEN VIA DEUR NAAR SLAAPKAMERS.

SUS ZUCHT DIEP. NEEMT EEN ZAKDOEK EN DEPT HET ZWEET VAN ZIJN VOORHOOFD. WARRE NEEMT AFWACHTENDE HOUDING AAN. GAAT WIJDBEENS VOOR SUS STAAN. DE ARMEN GEKRUIST. KIN NAAR VOOR. SUS PROBEERT HEM TE NEGEREN. DRAAIT ZICH VAN WARRE WEG.

WARRE PLOTS LUID
Is 't van de strippoker dat ge ze kent?

SUS Ssst!

WARRE Wat!

SUS Waarom klapt gij altijd zo luid?

WARRE Ik ben doof!

SUS Da's geen reden om te roepen.

WARRE Niet rond de pot draaien. Wat is er hier gaande?

SUS Maar niks!

WARRE Ge waart totaal van slag.

SUS Wel ja.

WARRE Wel ja, wat?

SUS Wel ja, dat kan.

WARRE En hoe komt dat?

SUS Omdat ik ze ken.

WARRE Van waar kent ge ze dan?

SUS Da's allemaal zo lang geleden.

WARRE Maar 't maakt u wel van streek.

SUS Al die dingen die weer bovenkomen.

WARRE Wat dingen?

SUS Awel... dingen. Van vroeger.

WARRE Ge hebt met haar geïmagineerd.

SUS Maar nee gij! ...
KORTE ONGEMAKKELIJKE STILTE. GEEFT DAN
SCHOORVOETEND TOE
Ik wou wel.

WARRE Wat?

SUS Awel... met Rooseke.

WARRE Ge waart verliefd?

SUS Smoor!

WARRE Sus toch!

SUS Maar ge zwijgt gelijk vermoord!

WARRE Zij weet het niet?

SUS Neeje begot!

WARRE Ge hebt het haar nooit verteld.

SUS En dat ben ik ook niet van plan.

WARRE Kent ze u nog?

SUS Ik twijfel.

WARRE De manier waarop ze naar u keek...

SUS 't Kan zijn dat ze mij kent van in de kerk en op de kermis. Voor de rest zagen wij mekaar niet.

WARRE Ge zijt van 't zelfde dorp.

SUS Ja.

WARRE Dezelfde leeftijd.

SUS Zij is wat ouder. Normaal dat ze mij toen niet zag staan.

WARRE Omdat ge er sullig uitzag?

SUS Zij was op haar zeventien al een echt madammeke. Ik was in die tijd nog ne snotneus.

WARRE PLAGEND
Nu nog.

SUS DROMERIGE ZUCHT
Ze is niks veranderd.

WARRE Eej?

SUS Dat ze er goed uitziet.

WARRE Ge ziet ze nog altijd zitten?

SUS NERVEUS
Ge moet niet proberen ons te koppelen, Warre.

WARRE Dus ik krijg vrij spel.

SUS Om wat te doen?

WARRE Awel...

SUS Warre... Wat zijt gij van plan?

WARRE Ik ben ne gezonde jongen.

SUS Niet hé!

WARRE En waarom niet? Mijn vrouw is al tien jaar dood. Ze kan hoogstens komen spoken.

SUS Gij blijft er af.

WARRE Ik heb niet gezegd dat ik erop wil. Handjes vasthouden, beetje knuffelen. Meer moet dat niet zijn.

SUS WAARSCHUWEND
Warre!

WARRE Maar als zij zin krijgt in een spelleke strippoker...

SUS GAAT VERTWIJFELD DREIGEND VOOR WARRE STAAN. GEHEVEN VINGERTJE. WARRE PAKT LACHEND SUS' VINGER VAST. LACHT HEM HARTELIJK UIT.

MARTHE KOMT TOTAAL OVERSTUUR UIT SLAAPKAMERGANG.

MARTHE Dit kan toch niet! Ge houdt het niet voor mogelijk!

SUS Watte Martje? Is 't niet naar uw goesting?

MARTHE Ik protesteer!

WARRE 't Is al ambras. Dat belooft.

MARTHE Ze komt zomaar mijn kamer binnen gewandeld.

SUS Om goeiendag te zeggen.

MARTHE Ik wil het niet!

SUS En dat hebt ge haar zeker ook gezegd.

MARTHE Ik ben weggegaan.

WARRE Da's beter dan ruziemaken.

MARTHE 't Is wel mijn kamer. Zij moet weggaan. Niet ik.

SUS Dat menske kan er niet aan doen dat zij uw salonneke heeft gekregen.

MARTHE Mijne Lewie is voor haar moeten gaan.

SUS Dat heeft er niks mee te maken.

MARTHE Ze hadden een kamer nodig. Anders was Lewie nog bij mij.

WARRE 't Zou kunnen. Ge hebt het den dikke zelf horen zeggen. Die dochter was al lang aan 't proberen om haar moeder hier binnen te krijgen.

SUS KWAAD TEGEN WARRE
Wat is 't? Gaat ge nog een beetje stoken?

WARRE Ik begrijp Marthe.

SUS 't Is erg wat de Lewie is overkomen. Maar ge moogt het niemand verwijten. Zeker Rooseke niet. Dat menske is compleet onschuldig.

WARRE GEAMUSEERD
Iemand die strippoker speelt, zou ik niet onschuldig noemen.

MARTHE Wablieft?

SUS Nikske Martje, nikske. De Warre is weer aan 't zwansen.

MARTHE Strippoker?

WARRE Eej?

MARTHE Op hare leeftijd?

SUS Vroeger!

WARRE Ziet ge wel dat gij er meer van weet!

SUS Maar nee! 't Moet van lang geleden zijn. Zelfs de dochter wist van niks.

WARRE Mijn kinderen weten van mij ook niet alles. Die van u wel?

MARTHE Strippoker!

SUS Maar maakt daar toch geen spel van!

WARRE Vanavond daag ik ze uit.

SUS Maar enfin!

WARRE Onschuldig. Wat Hartenjagen.

MARTHE Ik ga met dat mens niet aan tafel zitten!

WARRE Dat wordt moeilijk.

SUS Komt ervan. Met uw gestook.

WARRE WINDT ZICH OP
Is 't weer mijn schuld, ja?!

SUS KWAAD
Altijd hetzelfde met u! Mouwvegen en stoken;
daar zijt gij goed in.

WARRE Als 't zo zit!
WARRE PRUTST AAN ZIJN OORAPPARAAT

SUS Wilt ge 't niet meer horen? Lafaard?
WARRE DOET OF HIJ SUS NIET MEER HOORT EN GAAT AAN
DE KAARTERSTAFEL ZITTEN.
Gemakkelijk hé! Sluit u maar af, ja. Waarom
zet ge u niet met uw rug naar hier? Dan moet
ge ons ook niet meer zien.

WARRE STAAT RECHT EN GAAT DEMONSTRATIEF MET ZIJN
RUG NAAR SUS ZITTEN. ZET ZIJN LEESBRIL OP.

SUS LACHT
Ik wist het! Ge hebt uw apparaat niet afgezet!
WARRE BEGINT KWAAD EN FOETEREND (OMDAT HIJ ER IS
INGETRAPT) TERUG AAN ZIJN APPARAAT TE PRUTSEN. (ZET
HET NU WEL AF)
Dat doet gij altijd. Dan kunt ge ons
afluisteren. Ik heb u wel door.
WARRE REAGEERT NIET MEER EN LEGT DE KAARTEN VOOR
EEN SPEL PATIENCE.

ROOSEKE EN GERLINDE KOMEN BINNEN. SUS EN WARRE
ZIEN HEN NIET. MARTHE WEL. DIE REAGEERT DIRECT
VIJANDIG.

Bietekwiet!

WARRE LAAT UIT PROTEST EEN LUIDE WIND. MARTHE
TREKT EEN AFKEUREND GEZICHT.
ROOSEKE BEGINT TE LACHEN. WARRE HOORT HAAR NIET.
SUS DRAAIT ZICH GESCHROKKEN OM.

Rooseke!

ROOSEKE GEAMUSEERD
't Gaat er hier zo stormachtig aan toe?

SUS Excuseert. We hadden efkes een
woordenwisseling.

MARTHE Geen manieren.

ROOSEKE 't Brengt leven in de brouwerij.

MARTHE Gij vindt dat nog plezant ook.

ROOSEKE Ik was bang dat ik mij hier ging vervelen.

GERLINDE Ge zit hier goed, moeke.

ROOSEKE Ge hoort mij niet klagen.

MARTHE Maar mij wel!

ROOSEKE Gij wel, schatteke? Wat is er verkeerd?

MARTHE Ik ben uw schatteke niet!

GERLINDE Ze zegt dat tegen iedereen.

MARTHE Juist daarom! Ik ben maar van één iemand de schat en da's van mijne Lewie.

ROOSEKE Die Lewie heeft chance.
MARTHE'S ONDERLIP BEGINT WEER HEEL HEVIG TE TRILLEN. ZACHT JAMMEREND GELUIDJE.
Is 'm dood?

MARTHE LAAT EEN DROGE SNIK HOREN. ZE GRABBELT ONDER HAAR BH-BANDJE OP ZOEK NAAR HAAR ZAKDOEK.

GERLINDE ZACHT TOT ROOSEKE
Moeke toch, zo'n dingen zegt ge niet. Zie hoeveel verdriet dat ze heeft.

ROOSEKE GAAT NAAR MARTHE EN LEGT EEN ARM OVER HAAR SCHOUDERS.

ROOSEKE Vroeg of laat moeten we ze los laten. Hoe erg dat ook is. We moeten dankbaar zijn om wat geweest is.

MARTHE Dankbaar? Om wat er met mijne Lewie is gebeurd?!

SUS Haar man heeft Alzheimer. Hij moest hier weg.

ROOSEKE Maar da's toch goed nieuws! Hij leeft nog.

MARTHE PATHETISCH EMOTIONEEL
Hij was beter dood! En ik ook!

MARTHE VERLAAT WEER HEVIG HUILEND DE LIVING.

SUS WAT ONHANDIG
Ze is weer weg.

ER VALT EVEN EEN STILTE. ROOSEKE STAAT RUSTIG NA TE DENKEN EN TE KNIKKEN.

ROOSEKE SEREEN
Ik begrijp het.

GERLINDE Moeke... ik moet nog een paar dingen regelen met de directeur.

ROOSEKE Mag ik mee?

GERLINDE Leert gij uw nieuwe vrienden maar beter kennen. Ik kom nog goeiendag zeggen voor ik vertrek.

ROOSEKE 't Is goed.

ROOSEKE DRAAIT ZICH VAN GERLINDE WEG EN GAAT VLAKE VOOR SUS STAAN. KIJKT HEM ONDERZOEKEND EN NADENKEND AAN. GERLINDE GAAT WEG VIA DEUR INGANG.

SUS VOELT ZICH ONGEMAKKELIJK. GRINNIKT ONHANDIG. ZET EEN STAPJE ACHTERUIT. ROOSEKE ZET ONMIDDELLIJK EEN STAP VOORUIT. ZELFDE SCENARIO HERHAALT ZICH EEN PAAR KEER.

WARRE ZIT NOG ALTIJD NIETSVERMOEDEND TE KAARTEN. MOMPelt BIJ GOEIE SLAGEN.

Ik weet dat ik u ken.

SUS ZUCHT BEVREESD
Nu gaan we 't krijgen.

ROOSEKE Maar ik ben het vergeten.

SUS ONZEKER
Ge zijt het vergeten?

ROOSEKE Ik zou het moeten opschrijven.

SUS ONGERUST
Oh nee.

ROOSEKE KIJKT NAAR WARRE

ROOSEKE En die meneer ken ik ook.

SUS Van toen?

ROOSEKE Toen?

SUS Hij was niet van ons dorp.

ROOSEKE Ons dorp?

SUS Dat bedoelt ge toch?

ROOSEKE Watte schatteke?

SUS Dat ge mij kent?

ROOSEKE Wacht! Niet zeggen! Het begint met een
eSsss... Eses eses esesss...
ROEPT PLOTS
Sus!

SUS Ja!

ROOSEKE Den heilige.

SUS VOL BEROUW
Nee Rooseke, ik ben genen heilige.

SUS NEEMT ROOSEKE BIJ DE ARM EN LEIDT HAAR NAAR DE
ZETELTJES.

ROOSEKE Ik vergeet zo rap.

SUS Da's de leeftijd.

ROOSEKE Dingen van vroeger... die onhou ik.

SUS Die zoudt ge beter vergeten.

ZE GAAN IN DE ZETELTJES ZITTEN.

ROOSEKE Sommige dingen wel. Maar niet alles. Er zijn
zoveel schone dingen gebeurd.

SUS Maar ook hele lelijke.

SUS AARZELT. NEEMT ROOSEKES HAND VOORZICHTIG VAST. ZE KIJKEN ELKAAR IN DE OGEN. ROOSEKE IS ALERT. NA EEN STILTE. HEEL ERNSTIG:

SUS Roza... ik was erbij.

ROOSEKE ZACHT
Gij waart erbij...

SUS Ik had ze moeten tegenhouden. Of moeten gaan lopen. Maar nee... Ik heb meegedaan.

ROOSEKE Gij hebt meegedaan...

SUS Ik heb me laten meeslepen. Ik ben er niet fier op.

ROOSEKE Gij hebt meegedaan.

SUS Ik weet niet wat ons bezielde. Allemaal opgefokt.

SUS STOKT. VECHT TEGEN ZIJN EMOTIES.
ROOSEKE GEEFT HEM EEN BEMOEDIGEND TIKJE OP ZIJN HAND.

Ge moet weten... ik was toen heel verliefd op u.

ROOSEKE LIEF
Sus... over wat hebt ge 't?

SUS Awel toen! Op 't einde van den oorlog!

ROOSEKE Ik dacht het.

SUS Dat weet ge toch nog?

ROOSEKE Ja.

SUS Zoiets vergeet ge niet.

ROOSEKE TAST NAAR HAAR DENKBEELDIGE LANGE HAREN. MAAKT DAN EEN KNIPBEWEGING.

ROOSEKE Knip knip.

SUS Ge had zo'n schoon lang haar.

ROOSEKE Knip knip.

SUS Het moest er allemaal af.

ROOSEKE Knip knip... en dan scheren. Bruut. Kappen in mijne kop.
ROOSEKE LEGT ZACHT (BESCHERMEND) HAAR HANDEN OP HAAR HOOFD

SUS Het was verschrikkelijk.

ROOSEKE KIJKT SUS PLOTS RECHT IN DE OGEN.

ROOSEKE Ge hebt mij in mijn ondergoed gezet.

SUS Ik had ze moeten tegenhouden.

ROOSEKE Maar dat hebt ge niet gedaan.

SUS En daar heb ik al heel mijn leven spijt van.

ROOSEKE Laat het los. Ik heb dat ook gedaan.

SUS Kunt ge dat? Zoiets erg?

ROOSEKE Ge kunt er toch niks aan veranderen.

ROOSEKE STAART MET RAADSELACHTIGE GLIMLACH VOOR ZICH UIT. SUS BEKIJKT HAAR MET BEWONDERING EN RESPECT.

SUS Gij zijt ongelooflijk.
ROOSEKE GLIMLACHT NAAR SUS
Ik heb jaren een haarlok van u bewaard.

ROOSEKE Och gij.

SUS Tot mijn vrouw erop uit kwam.
ROOSEKE KNIKT BEGRIJPEND
Ge waart zo schoon, Rooseke. 't Schoonste meiske van 't dorp. Ik was niet de enige die verliefd was op u.

ROOSEKE DROMERIG LACHJE
Nee.

SUS Ze deden allemaal mee. Al uw heimelijke aanbidders.

ROOSEKE ZACHT EN ZONDER TE VEROORDELEN
Waarom toch.

SUS Uit wraak. Uit jaloezie! Jaloezie is een lelijk
beest! Het maakt monsters van ons.

ROOSEKE Het waren monsters.

SUS We wilden allemaal met u naar de kermis en
met wie kwam gij daar toe?

ROOSEKE VERLIEFDE GLIMLACH
Der Wilhelm.

SUS Den Duits.

ROOSEKE Ja.

SUS Ge deed het zelfs niet in 't geniep.

ROOSEKE Wij gingen trouwen.

SUS Rooseke, dat meent ge niet. Dacht gij echt dat
ge met hem kon trouwen? Hij was de vijand!

ROOSEKE Hij was mijn lief!
ZACHT
Hij was lief. Heel lief. Hij wou bij mij blijven
en trouwen.

SUS BUIGT HET HOOFD

SUS HOOFDSCHUDDEND
Erg.

ROOSEKE MET EEN GLIMLACH
't Heeft niet mogen zijn.

SUS KIJKT ROOSEKE WEER AAN (TRANEN IN DE OGEN)

SUS Rooseke... kunt ge mij vergeven?

STILTE. ROOSEKE LAAT SUS ECHT ZWETEN. RAAKT DAN
ZACHT ZIJN WANG AAN. DAN HAAR DENKBEELDIGE LANGE
HAAR.

ROOSEKE KOKET
Mijn haar is terug gegroeid.

SUS LACHT DOOR ZIJN TRANEN HEEN. NEEMT ROOSEKES
HAND EN DRUKT ER EEN ZOEN OP. ROOSEKE KNIJPT EENS
STEVIG IN ZIJN WANG. ZE DOET SUS OPZETTELIJK PIJN.

SUS ZIT OPGELUCHT TE LACHEN. ROOSEKE GLIMLACHT MEE. WORDT DAN PLOTS HEEL ERNSTIG.

ROOSEKE Sus...

SUS Ja?

ROOSEKE Wat hebben ze met Wilhelm gedaan?
SUS WORDT WEER HEEL ONGELUKKIG. BUIGT BESCHAAMD HET HOOFD EN ZIT NEE TE KNIKKEN.

Veel erger dan met mij. Dat weet ik.

SUS Daar was ik niet bij.

ROOSEKE Maar ge weet wat er met hem is gebeurd.

SUS LIEGT
Nee.

ROOSEKE Niemand wou het mij vertellen.

SUS Sommige dingen weet ge beter niet.

STILTE

ROOSEKE Heeft hij hard afgezien?

SUS Stop Roza stop.

ROOSEKE Hij was gebleven omdat hij met mij wou trouwen. Hij is niet gevluht gelijk al de ander. Hij bleef bij mij.

SUS Hij heeft het moeten bekopen. Al de woede. Al de frustratie van de bezetting.

ROOSEKE ZACHTE AANKLACHT
Hij was zeventien.

SUS KNIKT BEGRIJPEND, BEROUWVOL.

STILTE

WARRE HEEFT INTUSSEN STIL VERDER ZITTEN SPELEN, NIETS VERMOEDEND VAN WAT ZICH ACHTER ZIJN RUG AFSPEELDE. HIJ SPEELT ZIJN SPEL UIT. GOOIT ZIJN LAATSTE KAART OP TAFEL.

WARRE LUID EN ZEGEVIEREND
Uit! En zonder vals te spelen!
ZET ZIJN LEESBRIL AF. DRAAIT ZICH OM EN ZIET METEEN
DAT ER ZICH IETS HEEL INTENS HEEFT AFGESPEELD
TUSSEN ROOSEKE EN SUS.
WARRE KIJKT JALOERS. ZET ZIJN HOORAPPARAAT SNEL
AAN EN STAAT RECHT.

Wat gebeurt er hier? Zijt ge haar aan 't
inpalmen?

ROOSEKE MET EEN GLIMLACH
We hadden het over vroeger.

WARRE Eej?

SUS LUID
Vroeger!

WARRE BESEFT DAT ZIJN HOORAPPARAAT NIET LUID
GENOEG STAAT. DRAAIT ER SNEL EN ZENUWACHTIG AAN.
RICHT ZICH TOT ROOSEKE

WARRE Ge kent hem.

ROOSEKE MET EEN GLIMLACH EN EEN VRIENDELIJK TIKJE VOOR SUS
Wij kennen mekaar.

WARRE Van de strippoker!

ROOSEKE LACHT HARTELIJK
Hij heeft mij in mijn ondergoed gezien, ja.

SUS SPRINGT GESCHROKKEN RECHT

SUS ONTDAAN
Rooseke!

ROOSEKE MET EEN KNIPOOG
De rest blijft onder ons.

WARRE Ah nee hé, niet met mij. Mij een beetje
curieus zitten maken. Hoe zit het? Wat is er
toen gebeurd?

SUS Warre, nu niet ambetant doen.

WARRE Wie doet er hier ambetant? Gij! Met uw
geheimzinnig gedoe!

SUS Ge zoekt er te veel achter. 't Is gepasseerd. We zwijgen erover.

WARRE Niet voor ik weet wat er tussen u twee is voorgevallen. Heeft het met de liefde te maken?

SUS Ge moet niet beginnen raden.

ROOSEKE RAADSELACHTIG LACHJE
De liefde... Heel veel liefde...

WARRE Ziet ge 't!

SUS Ze heeft het niet over ons.

ROOSEKE DROMERIG
Het mocht niet.

WARRE GAAT VOOR ROOSEKE STAAN, WIJST NAAR SUS

WARRE Wilt ge hem nog? Hij is vrij. Maar ik ben ook vrij.

ROOSEKE VERWARD
Hebt gij in 't gevang gezeten?

SUS EN WARRE KIJKEN ELKAAR PERPLEX AAN

WARRE Wat zegt die nu?

ROOSEKE LACHT HARTELIJK

SUS Humor.

WARRE Is dat humor?

SUS Haar soort humor.

ROOSEKE STOPT PLOTS MET LACHEN. KIJKT ROND.

ROOSEKE VERWARD
Gerlinde?

SUS Die zit bij den dikke.

ROOSEKE GERUSTGESTELDE GLIMLACH
Willem.

SUS Bij Willem ja.

ROOSEKE Ik wil mijn kamer zien.

SUS EN WARRE KIJKEN ELKAAR FRONSEND AAN. KIJKEN DAN NAAR DE GLIMLACHENDE ROZA

WARRE Maar ge hebt uw kamer toch al gezien.

ROOSEKE DENKT EVEN NA, BLIJFT GLIMLACHEN, VALT OP HAAR POOTJES.

ROOSEKE Laten zien. Ik wil mijn kamer laten zien. Aan u.

SUS EN WARRE WIJZEN BEIDEN AANGENAAM VERRAST OP ZICHZELF. WARRE PROBEERT DAN SUS AF TE DEKKEN.

WARRE Aan mij?

SUS DUWT WARRE VERONGELIJKT WEG. WIJST HOOPVOL VRAGEND OP ZICHZELF.

ROOSEKE Allebei.

ROOSEKE STAAT RECHT. WARRE EN SUS HAASTEN ZICH OM HAAR EEN ARM AAN TE BIJEDEN. GAAN IN CONCURRENTIE MET ELKAAR. ROOSEKE VINDT HET GRAPPIG.

ROOSEKE Ik heb twee armen. Ge krijgt er elk ene.

ROOSEKE ZOEKT DE JUISTE DEUR. IS HET WEER VERGETEN, MAAR TRACHT HET TE MASKEREN. DRAAIT ROND. DE MANNEN MOETEN MEEDRAAIEN. GRAPT

Allez vooruit, welke deur pakken we?

SUS EN WARRE WIJZEN. BEGELEIDEN ROOSEKE NAAR DE DEUR. EEN SPEL OM DE DEUR VOOR ROOSEKE OPEN TE MAKEN. HOOFSE BUIGINGEN ENZ. EEN STRIJD OM HAAR AANDACHT TE KRIJGEN. ROOSEKE LAAT HET ZICH ALLEMAAL VROLIJK WELGEVALLEN. ZIJ GAAT ALS EERSTE DOOR DE DEUR. DAN HAASTEN SUS EN WARRE ZICH OM HAAR TE KUNNEN VOLGEN. KUNNEN SAMEN NIET DOOR DE DEUR. DUWEN ELKAAR MET DE ELLEBOGEN. STAAN TENSLOTTE MET HUN BUIKEN TEGEN ELKAAR EN WRINGEN ZICH OP HUN ZIJKANT SAMEN DOOR HET DEURGAT.

METEEN KOMEN LORE EN GERLINDE VIA DEUR INGANG AL PRATEND BINNEN. GERLINDE NEEMT UIT HAAR HANDTAS EEN AANTAL MEDICIJNDOOSJES.

GERLINDE Haar medicijnen durft ze nogal eens vergeten.

LORE Geef ze maar aan mij.

GERLINDE KIJKT ONTREDDERD ROND.

GERLINDE Moeke?

LORE Ze zullen naar de kamers zijn.
OP DE ACHTERGROND HOREN WE DE DRIE HARTELIJK LACHEN.

Ze zijn zich al aan 't amuseren, sè.

GERLINDE Met die mannen klikte het direct.

LORE Met Marthe komt het ook dik in orde. Ge zult zien. Martje doet wat moeilijk omdat ze hare Lewie zo mist.

GERLINDE De man met Alzheimer.

LORE Dat zijn drama's, hé mevrouw.

GERLINDE Gerlinde.

LORE We hebben Lewie zo lang mogelijk opgevangen, maar ge moest hem altijd in 't oog houden. Hier gaat geen enkele deur op slot. En dan was hij weg en hij wist zelf niet meer waar hij was en hoe hij moest teruggeraken.

GERLINDE En nu zit hij in een gespecialiseerde instelling.

LORE Bij de dementen. Volgens Marthe hoort hij daar niet thuis. Maar reglement is reglement. Onze directeur is daar heel strikt in.

GERLINDE KIJKT WAT ONGELUKKIG MAAR GEEFT TOE
Hij heeft gelijk.

LORE Streng, maar rechtvaardig...
LACHJE
Onze Willem.

GERLINDE 't Is voor hem dat mijn moeder hier zit.

LORE Kent zij onze directeur?

GERLINDE Ze had van hem gehoord.

LORE En ze wou absoluut naar hier komen?

GERLINDE Hoe dikwijls heeft ze daar niet voor gezaagd; of er nu al een plaatske vrij was. Elke maand hing ik wel aan de telefoon met Willem. De laatste tijd praktisch alle dagen...

LORE PLAGEND
Allez, dan moet gij hem intussen al goed kennen.

GERLINDE VERLEGEN LACHJE
Ik ben hier ook al een paar keer geweest intussen.

LORE REAGEERT ALERT OP DE REACTIE. BEKIJKT GERLINDE EENS GOED.

LORE Ge ziet hem precies wel zitten.

GERLINDE GIECHEL
Ja.

LORE Ge meent het!

GERLINDE Maar niet voortvertellen, hé.

LORE
MAAKT MET DE HAND EEN DRAAIBEWEGING VOOR DE MOND
Krik krak.
GOOIT DENKBEELDIG SLEUTELTJE WEG

GERLINDE Hij is toch nog vrij?

LORE Hij leeft voor zijn bejaarden. Hij slaapt hier op 't hoogste. Geen dubbel bed.

GERLINDE Ah.

LORE En gij?

GERLINDE Ik heb een dubbel bed. Maar ik slaap alleen.

LORE Nooit getrouwd geweest?

GERLINDE Er was Marc. Maar op een dag schoor hij zijn haar af; hij zei dat hij vanaf nu Krisnatanga Harakiri heette of zoiets en hij was weg... al zingend.

ZINGT

Hare Krishna... Hare hare...

LORE Ochot ochot.

GERLINDE En ik heb onze Sam alleen opgevoed. Met de hulp van mijn moeder. Zij heeft mij ook bijna alleen opgevoed. Mijn vader kwam onder een vallende piano terecht.

LORE Een vallende piano.

GERLINDE Bij ne verhuis. Hij liep onder een kraan, de kabel brak en...

LORE Vreselijk.

GERLINDE Ik had anders graag piano leren spelen.

LORE Mocht niet zeker?

GERLINDE SCHUDDT HET HOOFD

Kan ik mij voorstellen.

GERLINDE Mijn moeder wou niet hertrouwen. Ze zei dat ze de mannen ongeluk brengt.

WEER EEN LACHSALVO VAN DE DRIE. GERLINDE EN LORE
LUISTEREN ERNAAR EN GLIMLACHEN.

LORE Ik denk dat ons mannen daar anders over denken. Lang geleden dat ik ze nog zo heb horen lachen.

DEUR NAAR DE SLAAPKAMERS VLIEGT OPEN. HET GELUID
VAN DE LACHERS HEEL DUIDELIJK TE HOREN. EEN
FURIEUZE MARTHE KOMT IN DE LIVING. KNALT DE DEUR
DICHT. PAKT LORE VERONTWAARDIGD AAN.

MARTHE En ik moet dat verdragen?

LORE GEDULDIG
Ze maken plezier.

MARTHE Lawaai! In mijn salon!

LORE Da's nu de kamer van Rooseke.

MARTHE Totaal geen manieren!

GERLINDE AARZELEND TOT LORE
Zal ik mijn moeder...?

MARTHE BEGINT STEEDS LUIDER TE ROEPEN
Ja! Pak ze maar eens aan. Zeg haar dat ze hier niet thuis is. Ze kan niet doen wat ze wil. Wij zijn op rust! Het moet hier stil zijn! STIL!
HET LAATSTE ROEPT ZE HEEL LUID. HET WERKT OP DE LACHSPIEREN VAN LORE.
MARTHE BESEFT HET. MET MINDER DECIBELS:
Daar moet ge niet mee lachen.

LORE Zo af en toe eens wat plezier maken; dat moet toch kunnen.

MARTHE Ik krijg er hartkloppingen van.

LORE Marthe, geef het een kans.

MARTHE VERONTWAARDIGD
Ze speelt strippoker!

LORE LACHT

GERLINDE Ik denk dat ze dat maar zei om te lachen. Mijn moeder is eigenlijk een heel braaf mens. Altijd geweest.

MARTHE Over zo'n dingen maakt ge geen grapjes. Dit huis heeft een goeie reputatie. Hier komen alleen maar fatsoenlijke mensen.

GERLINDE Mijn moeder is héél fatsoenlijk.

LACHSALVO OP DE ACHTERGROND

MARTHE FEL
Een hoer is 't!

KORTE STILTE.
GERLINDE EN LORE REAGEREN GECHOQUEERD.

LORE Marthe! Durft gij zoiets zeggen? Ge kent ze amper.

MARTHE STEEKT HAUTAIN HAAR NEUS IN DE LUCHT.
Ik heb genoeg gezien. En gehoord!

GERLINDE WINDT ZICH OP.

GERLINDE INGEHOUDEN WOEDE
Mevrouw, een beetje respect, ja? Mijn moeder verdient niet dat ge zo over haar spreekt. Zij bekijkt het leven van de vrolijke kant. Dat wel. Wat is daar verkeerd aan?

MARTHE DOET OF ZE GERLINDE NIET HOORT

Ze probeert altijd optimistisch te blijven, ook als het tegenzit. Ze is vriendelijk tegen iedereen. Maar ze moet de kans krijgen.

MARTHE LAAT MISPRIJZEND GELUIDJE HOREN EN KIJKT DE ANDERE KANT OP.

Zij probeert van 't leven te genieten. Mijn moeder is niet vulgair, zoals gij suggereert. En ze zal ook nooit uit de band springen. Zij...

WORDT ONDERBROKEN

MUZIEK: DE SIRTAKI

DE DEUR NAAR SLAAPKAMERS VLIEGT OPEN. DE DRIE LACHERS KOMEN VROLIJK TERUG IN LIVING. DEZE KEER LOPEN ZE ALLE DRIE STEVIG GEARMD OP EEN RIJTJE EN "DANSEN" ZE IN PROFIEL DOOR HET DEURGAT. HET GAAT ER VROLIJK EN STUNTELIJG AAN TOE. DE TWEE HEREN STEKEN EEN ARM IN DE LUCHT. KNIPPEN MET DE VINGERS. ROEPEN AF EN TOE VROLIJK "HOPPA".

LORE LACHT EN KLAPT IN DE HANDEN OP DE MAAT VAN DE MUZIEK. MARTHE KIJKT ZEER MISPRIJZEND. VINDT DAT DIT HAAR GELIJK BEWIJST. GERLINDE STAAT ER MET VERBIJSTERING OP TE KIJKEN.

GERLINDE Moeke toch, wat krijgt gij?

WARRE LACHT
't Oud zot!

MARTHE Een schande is 't. Een echte schande!

SUS STREKT ZIJN ARM UIT NAAR MARTHE.

SUS Kom Martje, doe mee.

MARTHE Nog in geen honderd jaar.

WARRE Denkt gij nog zo lang te leven?

DE DRIE DANSERS LACHEN VROLIJK. MARTHE KAN ALS ENIGE VERDEDIGING HAAR ZAKDOEK BOVENHALEN EN DOEN OF ZE IN TRANEN UITBARST.

MARTHE Maar ziet dat toch af! Lore! Doet iets!

SUS Doe mee!

SUS WEET LORE AAN HET RIJTJE TOE TE VOEGEN. WARRE WAAGT ZIJN KANS EN GRIJPT ROOSEKE VAST OM ALLEEN MET HAAR TE DANSEN. SUS BLIJFT PLOTS STAAN. LORE BOTST TEGEN HEM OP. ZE LACHT. SUS KIJKT JALOERS NAAR DE DANSENDE ROOSEKE EN WARRE. HIJ WACHT EEN PAAR SECONDEN EN GAAT ROOSEKE DAN UITNODIGEN.

SUS En nu is 't aan mij.

ROOSEKE VINDT HET ALLEMAAL HEEL VERMAKELIJK. ZE BLIJFT SIERLIJK VERDER DANSEN EN LACHEN.

MARTHE STAAT TE MOMPELEN EN MISPRIJZEND NAAR ROOSEKE TE KIJKEN

MARTHE MOMPELT STIL MAAR HEEL GEMEEN
Gij hoer... Vuil hoer...

DE ANDEREN HOREN HET NIET.
WARRE GAAT SUS OP DE SCHOUDERS TIKKEN. HIJ WIL ROOSEKE TERUG.

WARRE Danst gij met Lore. Of met Marthe. Of met dat madammeke daar.

WIJST NAAR DE VERBOUWEREERDE GERLINDE.
SUS WEIGERT. WRINGT ZICH TUSSEN WARRE EN ROOSEKE.
WARRE TREKT SUS HARDHANDIG VAN ROOSEKE WEG. SUS VLIEGT RICHTING GERLINDE. GERLINDE DEINST ACHTERUIT.

DE DEUR NAAR INGANG VLIEGT OPEN EN WILLEM KOMT BINNEN. GERLINDE BELANDT IN WILLEMS ARMEN EN GIECHELT NERVEUS.

GERLINDE Oh pardon.

MARTHE HERHAALT STEEDS LUIDER HAAR LELIJKE WOORDEN.

MARTHE Hoer! Vuil hoer! ...

WILLEM ZEER LUID (MAAR NIET BOOS)
Wat is dat hier voor een zottenkot?

MARTHE SCHREEUWT
Een hoer is 't!

ALLES VALT STIL. OOK DE MUZIEK. ROOSEKE GRIJPT ONTREDDERD NAAR HAAR HOOFD (HERINNERING AAN DE "VERGELDING")

ROOSEKE GILT
Niet knippen! Niet knippen! ...

ROOSEKE KRIMPT INEEN EN JAMMERT EN SMEEKT. VERBIJSTERING BIJ IEDEREEN.

SCENE 3

AVOND
SFEERVOLLE BELICHTING.

LORE EN GERLINDE ZIJN MET MARTHE EN ROOSEKE BEZIG
(IN SLAAPKAMERS).

WILLEM ZIT BIJ SUS EN WARRE IN DE ZETELTJES. ZE
BESPREKEN DE SITUATIE. SUS HEEFT HEN OP DE HOOGTE
GEBRACHT VAN ZIJN EN ROOSEKES VERLEDEN OP HET
EINDE VAN DE OORLOG.

WARRE Ja Sus... dat had ik van u nooit kunnen
denken.

SUS De oorlog maakt beesten van ons. Gij moogt
van geluk spreken dat ge nog ne snotter
waart.

WARRE Was Rooseke zo'n schoon meiske in die tijd?

SUS Nu nog.

WARRE Da's waar. En heel 't dorp was verliefd op
haar?

SUS Wa's dat nu voor een vraag. Hoe waren wij
 bezig daarjuist?

WARRE Ze maakt ons zot.

SUS Nee Warre, wij maken onszelf zot. Zij is
gewoon wie ze is.

WILLEM HAALT DIEP ADEM ZODAT SUS EN WARRE NAAR
HEM KIJKEN.

WILLEM BEDACHTZAAM EN WAT GEWICHTIG
Maar wie is Rooseke eigenlijk?

WARRE EN SUS KIJKEN WILLEM AAN. KIJKEN ELKAAR AAN.
BEETJE VREEMDE VRAAG.

SUS Ik heb u daarjuist toch verteld wie zij is. Waar
ze vandaan komt. Wat er gebeurd is.

WILLEM Ze reageerde wel heel extreem.

SUS OPSTANDIG
Hoe zoudt gij reageren als ze u uitscholden voor 't vuil van de straat?

WILLEM NADENKEND
Het bracht haar terug naar dat vreselijke moment.

SUS SOMBER
Wij riepen toen ook dat ze een hoer was.

WILLEM De situatie is heel anders nu. Wat bezielde jullie eigenlijk?

WARRE Eej?

WILLEM Dat dansen!

WARRE We waren een beetje zot aan 't doen.

WILLEM Een beetje?

WARRE We waren plezier aan 't maken en toen wilde ze dansen. De Zorba.

WILLEM De Sirtaki.

WARRE Eej?

SUS We voelden ons een pak jonger.

WARRE Moet kunnen.

WILLEM Heel het huis stond op stelten.

WARRE Dat zal niet meer gebeuren, meneer directeur.

WILLEM Marthe is enorm overstuur.

SUS Dat ligt meer aan 't feit dat ze de Lewie moet missen.

WILLEM We zitten nu wel met een probleem.

SUS Rooseke is 't probleem niet.

WARRE Eej?

WILLEM Ik zeg toch niet dat ik Rooseke weg wil.

SUS Ah. Neem me niet kwalijk. Ik dacht... Ik zou 't erg vinden...

WARRE Ik ook.

WILLEM Ik zie het niet meer goedkomen tussen Rooseke en Marthe.

SUS Daar moet wat tijd over gaan.

WILLEM Ze brengen elkaar van streek.

SUS Wij houden dat wel in 't oog.

WILLEM Misschien is het beter als ik Rooseke naar een andere verdieping overbreng.

WARRE EN SUS STUIVEN SAMEN OP. HUN EERSTE ZIN ZEGGEN ZE SAMEN:

SUS Ah nee!

WARRE Allez gij!
SLAAT DIRECT VERSCHRIKT DE HAND VOOR ZIJN MOND
Verexcuseert u mij, meneer directeur.

SUS Dat is niet de oplossing.
EMOTIONEEL
Breng dan liever Marthe weg.

WARRE Ja.

WILLEM U bent haar beu?

SUS 't Zou beter zijn voor haar.

WILLEM Vindt u?

SUS Er zijn teveel herinneringen hier. Ze gaat altijd om Lewie blijven treuren. We hebben hier samen gekaart. Gelachen en gezeverd. Een nieuw omgeving zal haar deugd doen.

WILLEM Geven we haar dan niet het gevoel dat zij plaats moet ruimen voor Rooseke?

SUS EN WARRE WETEN WEL BETER
Neu-euh...

WILLEM En wie van onze andere bewoners moet dan naar hier verhuizen?

SUS Als ik mag kiezen; liefst een vrouw.

WARRE Al gelijk. Als we maar kunnen kaarten.

WILLEM Het is allemaal niet zo simpel.

WARRE Eej?

WILLEM Ik zie niemand die van plaats wil verwisselen.

WARRE Willen wij eens met de mensen gaan klappen?

WILLEM Nee! Dat is jullie taak niet. Ik moet hier nog eens goed over nadenken.

WILLEM STAAT RECHT.
DEUR NAAR SLAAPKAMERS GAAT OPEN. LORE EN GERLINDE
KOMEN IN LIVING. BEDRUKT GEZICHT BIJ GERLINDE.
WILLEM GAAT DIRECT NAAR HAAR.

Alles in orde met uw moeder?

GERLINDE Ze slaapt.

LORE Marthe ook. Ik heb ze iets gegeven.

GERLINDE Zo heb ik haar nog nooit bezig gezien.

WILLEM De verhuis naar een home is een ingrijpende gebeurtenis. 't Is allemaal nieuw voor haar.

GERLINDE Maar ze kwam hier zo graag naartoe.

LORE Dat was te zien. Mensen komen zelden zo opgewekt en vrolijk binnen.

SUS 't Is ons laatste station.

GERLINDE Dat beseft ze. Ze heeft daar ook geen probleem mee. Ze deed er heel nuchter over. Maar wat ik vandaag gezien heb...

SCHUDT VERTWIJFELD HET HOOFD

WILLEM Wat er op het einde van de oorlog gebeurd is...

GERLINDE STAART WILLEM NIET-BEGRIJPEND AAN
Den oorlog?

WILLEM Ik neem aan dat u op de hoogte bent?

GERLINDE Van wat?

WARRE WAT ONTDAAN
't Is niet waar. Ze weet het niet.

GERLINDE Wat weet ik niet?

WARRE Ik was er niet bij. Naar mij moet ge niet
kijken.
KIJKT NADRUKKELIJK NAAR SUS

SUS WAT VERTWIJFELD
Van haar lief. Der Wilhelm.

GERLINDE Der Wilhelm?

SUS ZUCHT DIEP. WRIJFT VERMOEID IN DE
OGEN
Moet ik dat nu weer...?

WILLEM Staat u mij toe dat ik het haar vertel? Ik denk
niet dat Rooseke het mij kwalijk zal nemen
als we haar dochter inlichten.
GERLINDE KIJKT ONGERUST VRAGEND NAAR WILLEM. HIJ
MAAKT UITNODIGEND GEBAAAR.
Komt u mee naar mijn kantoor.
WILLEM GEDRAAGT ZICH GALANT EN ZORGZAAM
TEGENOVER GERLINDE. ZE GAAN WEG VIA DEUR INGANG.

LORE LAAT ZICH VERMOEID BIJ WARRE EN SUS IN DE
ZETELS PLOFFEN.

LORE Wat gaan we nog allemaal meemaken?

SUS Ik weet één ding: de Warre heeft amper nog
geklaagd van al zijn mankementjes vandaag.

WARRE Eej?

SUS En zijn hoorapparaat stond meer aan dan af.

WARRE Eej?

SUS Hij heeft ook minder last van zijn darmen sinds Rooseke hier is.

LORE De lucht is erop verbeterd.

SUS EN LORE STOTEN ELKAAR AAN EN LACHEN.

WARRE Zijt ge met mij aan 't lachen?

SUS Niet met u, Warre. Maar we lachen terug. Allemaal. Behalve Marthe dan.

WARRE Marthe is een zaag. Altijd geweest.

LORE Gaan jullie wel een beetje lief voor haar zijn?

WARRE Voor Rooseke? Zeker weten.

LORE Voor Marthe.

WARRE Ze gaat misschien weg.

LORE Wablief?

WARRE Naar een andere verdieping. Tenminste dat hopen wij.

SUS Den dikke gaat dat nooit doen.

WARRE We kunnen een petitie schrijven.

LORE LACHT
Komaan Warre, serieus blijven.

WARRE Of we staken.

SUS Hoe gaat ge dat doen?

WARRE We weigeren ons pillen.

SUS SARCASTISCH
Dan zijn we goed af.

WARRE Of we blijven heel de nacht op en we dansen de sirtaki.

WARRE SPRINGT RECHT EN NEEMT DE DANSHOUDING
WEER AAN. DOET ENKELE PASSEN.

Hoppa!

ZAKT ONGEWILD DOOR ZIJN KNIE EN TREKT PIJNLIJK
GEZICHT. STROMPELT TERUG NAAR ZIJN ZETEL

WARRE Daarstraks ging het beter.

SUS Aan Rooseke haren arm ging alles beter.

LORE Ze brengt wel wat teweeg bij jullie hé.

WARRE 't Oud zot.

LORE Ik weet niet of dat wel zo gezond is op jullie
leeftijd.

SUS Voelen dat we nog leven... Is dat niet schoon?

LORE Als ge 't zo beziet.

WARRE Vraag is: wie kiest ze. Mij of hem?

SUS TOT WARRE
Ik ken ze langer dan gij.

WARRE Gij hebt haar zeer gedaan.

SUS Ze heeft mij vergeven.

WARRE Zoiets vergeet ge nooit.

LORE Mannen alstublieft!

SUS EN WARRE ZIJN RECHT GAAN STAAN. DE NEUZEN
BIJNA TEGEN ELKAAR. GEVEN DUWTJES TEGEN ELKAARS
SCHOULDERS BIJ ELKE ZIN.

SUS Gij maakt geen schijn van kans.

WARRE Gij zijt niet beter dan ik.

SUS Gij stinkt!

WARRE En gij zijt ne leugenaar!

LORE DUWT DE TWEE MANNEN UIT ELKAAR

LORE KRACHTIG
Wilt ge zwijgen? Allebei! Straks staat den
dikke hier terug.

WARRE EN SUS KIJKEN LORE VERRAST AAN. BEGINNEN DAN TE LACHEN.

SUS Ze heeft “den dikke” gezegd.

WARRE Dat zegt zij anders nooit.

LORE Ik bedoel de Willem.

SUS Ge zei: den dikke.

WARRE Den dikke, ja.

LORE Ik zou willen dat ge gaat slapen. ’t Is tijd. En ik moet dringend aan mijn ronde beginnen.

EVEN EEN STILTE.

WARRE WIL NOG ALTIJD IN STAKING EN GAAT WIJDBEENS STAAN. DE ARMEN GEKRUIST.

LORE KIJKT MET SMEKENDE GLIMLACH NAAR SUS. SUS KNIKT. NEEMT HET INITIATIEF.

SUS Kom Warre. Bed in.

WARRE Niet met u.

SUS Maak u geen illusies.

WARRE Rooseke blijft bij ons.

LORE Willem vindt wel een oplossing.

SUS Of ’t lost zichzelf op.

LORE Slaap lekker, filosoof.

GEEFT SUS EEN DANKBAAR KLOPJE OP DE SCHOUDER.

SUS GAAT IN SIRTAKI-HOUDING STAAN. EEN ARM UITNODIGEND NAAR WARRE UITGESTREKT. ZIJN ANDERE ARM IN DE LUCHT.

LORE MAAKT DEUR NAAR SLAAPKAMERS OPEN.

WARRE BLIJFT NOG EVEN KOPPIG DOEN. GRIJNST DAN EN SLUIT BIJ SUS AAN. KNIPPEN BEIDEN MET HUN VINGERS TERWIJL ZE SIRTAKI-GEWIJS DOOR DE DEUR NAAR HUN KAMERS VERDWIJNEN.

LORE GOOIT HEN LACHEND NOG WAT KUSHANDJES NA.
KIJKT KEUREND ROND. RUIMT SNEL OP. LOOPT NAAR DE
SCHAKELAAR.

LICHT UIT.
NOODVERLICHTING AAN.

LORE AF.

SCENE 4

NACHT
NOODVERLICHTING AAN.

DEUR NAAR SLAAPKAMERS GAAT OPEN.
ROOSEKE KOMT IN SLAAPKLEED EN OP BLOTE VOETEN IN
LIVING. ZE IS RUSTELOOS. WEET NIET MEER WAAR ZE IS.

ROOSEKE Wat hebben ze hier...?

STOOT TEGEN EEN STOEL

Alles overhoop.

HERSCHIKT DE STOELLEN, ZET ZE TOTAAL VERKEERD, BV.
RUGGEN TEGEN ELKAAR

Rommel! Rommel!

MAAKT VEEL LAWAAI MET DE STOELLEN OMDAT ZE VOELT
DAT ZE VERKEERD STAAN

Niet goed! Staat allemaal verkeerd!

SPEURT NU DE MUREN AF

Waar is mijn klok? Koekoek? Koekoek?

KLOPT TEGEN DE MUUR EN DAN OP DE DEUR NAAR INGANG

Dieven. Dieven!

BONKT HARD OP DE DEUR.
DE DEUR VLIEGT OPEN.
WILLEM KOMT IN PYJAMA MET KAMERJAS BINNEN. HIJ
KNIPT HET LICHT AAN.

WILLEM Rooseke?

ROOSEKE SCHRIKT. KIJKT VERWARD NAAR WILLEM.

ROOSEKE Dief?!

WILLEM 't Is Willem. Uw directeur.

ROOSEKE KOMT HALF TERUG TOT BESEF. EEN BREDE
GLIMLACH BREEKT DOOR.

ROOSEKE Willem... mijne jongen...

ROOSEKE STAPT OP DE VERBOUWEREERDE WILLEM AF.
NEEMT ZIJN HAND EN GEEFT ER VERTROUWELIJKE TIKJES
OP.

Eindelijk.

WILLEM VRIENDELIJK
Wat scheelt er? Kunt ge niet slapen?

ROOSEKE Ik werd wakker in een vreemd bed.

WILLEM Alles is hier vreemd voor u.

ROOSEKE Ik kon er niet aan uit. Ik vond niks terug.

WILLEM Ge woont niet meer thuis, Rooseke. Ge slaapt
niet meer in uw eigen bed. 't Ligt
waarschijnlijk ook aan de medicatie dat ge
een beetje in de war zijt.

ROOSEKE Ik pak pillen.

WILLEM LACHJE
We nemen allemaal wel iets. Niemand
ontsnapt eraan. Da's de leeftijd, Rooseke.

ROOSEKE Pakt gij pillen?

WILLEM Ja hoor.

ROOSEKE Wat mankeert ge?

WILLEM Och... niet belangrijk.

ROOSEKE Zijt ge ziek?

WILLEM Niet ziek. Gewoon te hoge bloeddruk.

ROOSEKE Werkt ge niet te hard, jongen?

WILLEM Dat valt best mee.

ROOSEKE Eigenlijk moest ge al lang in uw bed liggen.

WILLEM Ik lag in mijn bed.

ROOSEKE Heb ik u wakker gemaakt?

WILLEM Ik was op weg naar de keuken. Wakker geworden van de honger.

ROOSEKE 's Nachts eten is niet goed.

WILLEM Met honger wakker liggen, is ook niet goed.

ROOSEKE Is 't wel van de honger dat ge wakker ligt?

WILLEM Van wat anders?

ROOSEKE Stress.

WILLEM LACHT
Ik heb geen stress.

ROOSEKE Tegenwoordig heeft iedereen stress.

WILLEM BREDE GLIMLACH
Is 't waar?

ROOSEKE In mijn tijd bestond dat nog niet.

WILLEM Uwen tijd is nog niet voorbij.

ROOSEKE 't Gaat toch niet lang meer duren.

WILLEM Gij wordt honderd.

ROOSEKE Het valt in stukjes uiteen.

WILLEM Wat dan?

ROOSEKE Gelijk een spiegel die breekt. En al de scherven vallen in repekes op de grond. Altijd een stukske minder van uw gezicht. Tot ge uzelf niet meer herkent.

WILLEM Hebben we 't nu over rimpels?

ROOSEKE KIJKT WILLEM MET RAADSELACHTIGE GLIMLACH AAN

Al die lijntjes, die scherven; dat zijn de sporen die ge in uw leven verdiend hebt.

ROOSEKE Of niet verdiend hebt.

WILLEM Ja... die zijn er natuurlijk ook.

ROOSEKE Ik vind dat niet erg hoor. Rimpels vind ik helemaal niet erg. Grijs haar ook niet. En stramme gewrichten... ge leert ermee leven.

WILLEM Ge danst nog prima.

ROOSEKE 't Is hier...

ROOSEKE KIJKT WILLEM ERNSTIG AAN EN TIKT TEGEN HAAR VOORHOOFD. WILLEM DENKT DAT HIJ HAAR BEGRIJPT.

WILLEM Het geheugen dat niet meer meewil.

ROOSEKE Het komt en het gaat. En ge zijt bang dat het op een dag niet meer komt.

WILLEM Daar kunnen we aan werken.
Geheugentraining. Kruiswoordraadsels bijvoorbeeld.

GEEUWT NADRUKKELIJK

Maar da's voor morgen. Ik stel voor dat we nu allebei terug ons bed opzoeken.

ROOSEKE Gaat ge nog naar de keuken?

WILLEM DENKT NA, SCHUDT DAN GLIMLACHEND HET HOOFD

WILLEM Ik zal uw wijze raad maar opvolgen.

ROOSEKE Gij zijt ne goeie jongen.

WILLEM Dank u.

ROOSEKE Kusje?

WILLEM KIJKT VERRAST.

WILLEM VOORZICHTIG AFWIJZEND.
Da's niet gebruikelijk.
GRAPT
Ik kan niet iedereen elke avond een nachtzoen geven.

ROOSEKE Ik ben niet iedereen.

WILLEM NEEMT ROOSEKE AANDACHTIG EN WELWILLEND OP. KNIKT DAN.

WILLEM Nee, da's waar. Gij zijt een speciale. Voor één keer dan.

WILLEM GEEFT ROOSEKE EEN ZOENTJE OP HAAR WANG.
ROOSEKE GENIET MET DE OGEN DICHT.

Vindt ge uw weg nog terug?

ROOSEKE Ik moet niet meer terug. Ik heb mijn weg gevonden.

ROOSEKE GLIMLACHT LIEF EN GAAT WEG VIA DEUR NAAR
SLAAPKAMER.

WILLEM KIJKT HAAR BEVREEMD NA. SCHUDT HET HOOFD
EN GLIMLACHT. GAAT DAN NAAR DEUR INGANG. TAST NAAR
SCHAKELAAR.

LICHT UIT
NOODVERLICHTING AAN.

WILLEM VERDWIJNT VIA DEUR INGANG.

PAUZE

SCENE 5

ENKELE DAGEN LATER.

NAMIDDAG.

WARRE EN SUS ZITTEN TEGENOVER ELKAAR AAN DE
KAARTERSTAFEL. ZE WACHTEN. ZIJN WAT ONGEDULDIG.
SUS TROMMELT MET ZIJN VINGERS OP TAFEL. WARRE ZIT
ER EEN TIJDJE WAT NIJDIG OP TE KIJKEN. HOUDT ZICH
EERST MET MOEITE IN. ONTPLOFT DAN.

WARRE Wilt ge daarmee ophouden, ja?! Ge maakt me
zot met dat lawaai.

SUS Zet dan uw apparaat af.

WARRE Dan hoor ik niks.

SUS Ge moet weten wat ge wilt.

WARRE Ik wil spelen.

SUS Ik ook.

WARRE Waar blijft ze?!

SUS PLAGEND (WANT WEET WEL OVER WIE
WARRE HET HEEFT)
Dat weet ge toch. Martje is de Lewie gaan
bezoeken.

WARRE Ik heb het niet over Marthe.

SUS PLAGEND
Over wie dan wel?

WARRE Rooseke!

SUS Ah! 't Is op Rooseke dat ge zit te wachten.

WARRE Gij toch ook.

SUS 't Is nog wat vroeg.

WARRE Eej?

SUS Ze slaapt gewoonlijk tot een uur of drie.

WARRE Eej?

SUS LUID
Eerst mijn middagdutje, heeft ze gezegd.

WARRE WREVELIG
En dan staat haar dochter hier.

SUS Da's toch goed. Kan ze meedoen. Zijn we met vier.

WARRE Die Gerlinde speelt nog slechter dan haar moeder.

SUS Ze is 't aan 't leren.

WARRE Eej?

SUS Ze doet haar best.

WARRE Daar zijn we vet mee.

SUS Rooseke heeft chance met zo'n dochter.

WARRE Eej?

SUS Alle dagen staat ze hier.

WARRE SLUW LACHJE
En weet ge waarom?

SUS IMITEERT ONGEWILD WARRE:
Eej?

WARRE TREKT EEN GEHEIMZINNIG GEZICHT.
Weet ge waarom ze hier alle dagen staat?

SUS Om haar moeder te bezoeken.

WARRE SCHUDT LANGZAAM HET HOOFD.
MAAKT DUIDELIJK DAT WARRE WAT DICHTER MOET
KOMEN.

SUS REAGEERT WREVELIG
Wat!

WARRE GEEFT WEER MET EEN NADRUKKELIJKE
HOOFDKNIK TE KENNEN DAT SUS DICHTERBIJ MOET
KOMEN.

Wat is 't!

WARRE LUID FLUISTEREND
Ik moet iets vertellen.

SUS Vertel het dan.

WARRE LUID FLUISTEREND
Kunt ge zwijgen?
KIJKT GEHEIMZINNIG EN SCHICHTIG ROND

SUS Gelijk vermoord.

WARRE EN SUS DOEN NU BEIDEN EEN TOEGEVING NAAR ELKAAR. BUIGEN HUN HOOFDEN NAAR ELKAAR. WARRE FLUISTERT NOG STEEDS HEEL LUID. SPEEKT HIERBIJ IN SUS' GEZICHT.

WARRE Ze komt voor nog iemand anders.

WARRE ONDERSTREEPT MET EEN VETTE KNIPOOG. GAAT GEWICHTIG TERUG ACHTEROVER LEUNEN OP ZIJN STOEL. SUS ZIT WARRE SCHAAPACHTIG TE BEKIJKEN.

SUS SMALEND EN EEN BEETJE BOOS
Wat hebt ge nu weer gehoord?

WARRE Ik mocht het niet voortvertellen.

SUS Zwijgt dan.

WARRE Ik heb geen geheimen voor u.

SUS Merci.

WARRE Wilt ge 't weten, of niet?

SUS Wilt gij het vertellen?

WARRE Ja.

SUS 't Gaat over Gerlinde.

WARRE Ja.

SUS Dat die niet alleen voor Rooseke komt.

WARRE GEWICHTIG HET HOOFD SCHUDDEND
Nee.

WARRE KIJKT SUS UITDAGEND AFWACHTEND AAN. SUS WACHT OP MEER UITLEG. ALS ER NIETS VANZELF KOMT, HAALT HIJ GEWOON DE SCHOUDERS OP.

SUS Oké.

WARRE BELEDIGD EN TELEURGESTELD
Hoe oké. Wat oké. Wilt ge niet weten voor wie dan wel?

SUS 't Zal niet voor mij zijn.

WARRE LACHT HONEND.

WARRE Onnozelaar!

SUS Toch niet voor u?

WARRE Eej?

SUS LUIDER
Komt ze voor u?

WARRE SCHRIKT EN KIJKT WEER SCHICHTIG ROND. MAAKT DRIFTIG EEN DIMMEND GEBAAAR.

WARRE Niet zo luid!

SUS Gij hoort toch niet goed.

WARRE Eej?

SUS Als ge 't niet wilt vertellen, dan laat ge 't. Het interesseert mij niet.

WARRE LACHJE
Jawel, dit interesseert u wel.

SUS KIJKT WARRE MEESMUILEND AFWACHTEND AAN
Ze komt voor den dikke.

SUS' MOND VALT OPEN. STAART WARRE ONGELOVIG AAN.
WARRE GENIET VAN ZIJN SUCCESJE.

WARRE Daar staat ge van te kijken, hé.

SUS En weet den dikke dat?

WARRE Wat denkt ge?

SUS Ik weet niet!

WARRE Hij komt opvallend dikwijls langs tegenwoordig, vindt ge ook niet?

SUS Nu ge 't zegt.

WARRE Altijd als Gerlinde op bezoek is.

SUS Ze is hier elke namiddag.

WARRE Eej?

SUS En hij komt voor Gerlinde volgens u.

WARRE Volgens Lore. En die kan 't weten.

SUS Ha ja?

WARRE Ze weet het van Gerlinde zelf.

SUS Heeft Gerlinde haar dat verteld?

WARRE Den eerste dag al.

SUS Da's straf.

WARRE Staat ge van te kijken hé.

SUS Als dat waar is...

WARRE Wat dan?

SUS Wat vindt Rooseke daarvan?

WARRE Moet ik dat weten?

SUS Gij weet zoveel.

WARRE Maar dat... dat weet ik niet.

SUS Moeten we 't haar vertellen?

WARRE VERONTWAARDIGD
Ik vertel u een geheim en gij wilt het direct rondbazuinen!

SUS Ze vindt het misschien plezant.

WARRE Laat Gerlinde het dan maar zeggen... Of den dikke.

SUS Als 't allemaal waar is.

WARRE Dat is! Ik zit hier niet te liegen.

DEUR INGANG GAAT OPEN. GERLINDE KOMT BINNEN. SUS EN WARRE TREKKEN BLIKKEN VAN VERSTANDHOUDING. WARRE STAMPT IN ZIJN ENTHOUSIASME TEGEN DE SCHEENEN VAN SUS. DIE ONDERDRUKT EEN KREET VAN PIJN.

GERLINDE Goeiemiddag.

WARRE Dag dingske.

GERLINDE Gerlinde.

WARRE Jaja.

GERLINDE Aan 't kaarten?

WARRE Nog niet.

SUS We wachten op uw moeder.

GERLINDE Slaapt ze nog?

WARRE Ja, 't duurt lang vandaag.

SUS Kom erbij zitten, meisje.

WARRE MET VETTE KNIPOOG NAAR SUS
Of gaat ge liever ergens anders goeiendag zeggen?

SUS KIJKT WARRE VERBLUFT AAN.

GERLINDE Sorry?

WARRE GNIFFELEND
Jaja.

SUS SNEL EN GERUSTSTELLEND
Bij Lore ofzo.

GERLINDE Ah... Lore.
IS NIET MEER OP HAAR GEMAK
Waar is ze?

WARRE Bij den dikke misschien?

GERLINDE Sorry?

WARRE Is 't niet Sus? Moest Lore niet bij den dikke komen?

GERLINDE Ge bedoelt Willem.

WARRE Ik denk dat ge ze daar gaat vinden.

GERLINDE KIJKT SUS EN WARRE NIET BEGRIJPEND AAN. ZE MERKT HET ONGEMAK BIJ SUS EN ZIET DE KNIPOGEN EN HET GEGNIFFEL VAN WARRE.

GERLINDE Ik kan misschien beter maar eens gaan kijken.

WARRE Doet 'm ne goeiendag.

GERLINDE Naar mijn moeder.

GERLINDE GAAT AARZELEND NAAR DEUR SLAAPKAMERS. ONZEKER DOOR HET GEDRAG VAN DE MANNEN. KIJKT OM NAAR DE MANNEN. NET ALS ZE BIJ DE DEUR STAAT, VLIEGT DE DEUR OPEN. SLAAT TEGEN RUG GERLINDE. ZE SLAAKT EEN KREET. ROOSEKE KOMT UIT SLAAPKAMER. ZE DRAAGT HAAR ROK MET DE RITS VERKEERDELIJK AAN DE VOORKANT. OOK HAAR TOPJE HEEFT ZE VERKEERD AAN. RUGSTUK VOORAAN. ZE HEEFT EEN TRUITJE VAST MET KNOOPJES. ZE KIJKT VERWARD. DAN OPLUCHTING ALS ZE GERLINDE ZIET.

ROOSEKE Oh, schatteke! Juist op tijd. Help eens met dat ding hier.

WEET NIET WAT VOOR OF ACHTERKANT IS VAN DE TRUI. ZOWEL DE MANNEN ALS GERLINDE STAREN ROOSEKE MET OPEN MOND AAN. DAN FLUIT WARRE BEWONDEREND PLAGEND.

WARRE Niet mis.

GERLINDE ONGELUKKIG
Jawel! 't Is wel mis. 't Is allemaal verkeerd.

ROOSEKE VALT ALWEER OP HAAR POOTJES.

ROOSEKE

VRIENDELIJK

Doet gij het dan goed.

GERLINDE DRAAIT AAN DE ROK TOT DE RITS ACHTERAAN IS.

ROOSEKE IS EERST VERBAASD, LACHT ER DAN MEE.

Ik had hem gedraaid om er beter aan te kunnen.

WARRE

Rooseke, ge ziet er... speciaal uit.

GERLINDE

Ge hebt uw toppeke achterstevoren aan.

ROOSEKE

LACHT

Ik wist al niet wat ik voelde. Maar da's niks.

Dat ziet ge niet met dat ding erover.

GERLINDE

Die cardigan. Da's ne cardigan.

GERLINDE GAAT ACHTER ROOSEKE STAAN EN HOUDT HET TRUITJE KLAAR ZODAT ROOSEKE HAAR ARMEN ERIN MOET STEKEN. ROOSEKE DRAAIT ZICH OM EN STEEKT HAAR ARMEN ER RECHT VOORUIT IN.

GERLINDE IS BANG DAT DE MANNEN ZICH VRAGEN GAAN STELLEN EN DOET OF ZE HAAR MOEDER GRAPPIG VINDT.

Ge zijt met mijn voeten aan 't spelen, hé.

GERLINDE FORCEERT ROOSEKE OM DE CARDIGAN JUIST AAN TE KRIJGEN. ROOSEKE LAAT HAAR DOEN.

WARRE VINDT HET GEDOE BEST GRAPPIG. SUS BEKIJKT HET MET BEZORGDHEID.

ROOSEKE

Ik ben nog niet goed wakker.

GERLINDE HAAST ZICH OM DE KNOOPJES VOORAAN TE SLUITEN. ROOSEKE SHOWT ZICH KOKET EN VROLIJK VOOR WARRE EN SUS.

Is 't in orde zo?

SUS

Gij ziet er fantastisch uit, Rooseke. Gelijk gewoonlijk.

WARRE VOELT DIRECT DE CONCURRENTIE EN PROBEERT SUS TE OVERTROEVEN. TOT DIENS ONGENOEGEN

WARRE Gij moogt dragen wat ge wilt, gij zijt altijd een echte lady.

ROOSEKE LACHJE
Een lady.

WARRE Een bloem.

ROOSEKE Ploem ploem.

WARRE Zin in een spelleke kaart?

ROOSEKE Weeral kaarten.

WARRE Wij moeten nog altijd eens pokenen.

ROOSEKE LACHT

SUS VLIEGT KWAAD UIT TEGEN WARRE
Wilt ge daar over ophouden? Met die insinuaties altijd!

WARRE Wat doe ik nu verkeerd?

SUS Ge begint weer over die poker.

WARRE Gij moet niet meedoen.

SUS Dat zoudt ge wel willen hé, dat gij alleen met Rooseke kunt spelen.

GERLINDE Ik ben er ook nog.

WARRE Moet gij niet naar uw lief?

SUS SLAAT VERSCHRIKT ZIJN HAND VOOR ZIJN MOND. OOK WARRE BESEFT TE LAAT DAT HIJ TE VEEL HEEFT GEZEGD. HIJ LAAT VAN SCHRIK EEN LUIDE WIND. GRINNIKT VERONTSCHULDIGD.

Weer eentje ontsnapt.

SUS DUBBELZINNIG EN WAARSCHUWEND
Bij U ontsnapt er nogal veel.

ROOSEKE HEEFT AANDACHTIG DE REACTIE VAN GERLINDE GADE GESLAGEN.

ROOSEKE Hebt gij een lief?

GERLINDE Maar nee!
KIJKT KWAAD EN WAT WANHOPIG NAAR WARRE
Hoe komt ge erbij?

WARRE Eej?

SUS Hij zegt zomaar iets.

WARRE Ik zei zomaar iets.

GERLINDE Ze zijn toch altijd aan 't plagen en aan 't
zwanzen, moeke.

GERLINDE WIL ZICH EEN HOUDING GEVEN EN HAALT EEN
GLAS WATER (IN HET SALONNETJE) VOOR HAAR MOEDER.

WARRE Wij zijn altijd aan 't plagen en aan 't zwanzen.
Hij vooral.

WIJST NAAR SUS

SUS Gij ja! Ik heb niks gezegd.

WARRE Ik ook niet. Wat heb ik nu gezegd? Heb ik iets
gezegd? Niks toch. Ik ben 't al vergeten.

ROOSEKE BEGINT TE LACHEN

ROOSEKE Dat heb ik nu ook altijd voor. Gij en ik, wij
zijn twee dezelfde.

WARRE OPGETOGEN
Ja?

SUS DIRECT JALOERS
Hoe dat?

ROOSEKE Verstrooid. Verstrooid tot en met.

WARRE LACHT
Maar ik heb mijn broek nog nooit
achterstevoren aangetrokken.

ROOSEKE LACHT. WARRE VOELT ZICH AANGEMOEDIGD
Ziet ge mij daar al staan? 't Zou problemen
geven op het toilet.

ROOSEKE Oh Warre, gij zijt toch ne grappige.

SUS Ik vond het niet grappig.

WARRE STEEKT ZIJN TONG UIT NAAR SUS. SUS TREKT MEESMUILENDE GEZICHTEN.

WARRE Maar zij wel.

SUS Gij moet altijd schunnig doen.

WARRE Ik doe niet schunnig, ik ben grappig.

SUS Da's niet.

WARRE Da's wel. Zij vindt dat.

SUS EN WARRE KIJKEN NAAR ROOSEKE. ROOSEKE IS HELEMAAL NIET MEER AAN 'T LUISTEREN. ZE PLUKT PLUISJES VAN HAAR TRUITJE.

Eej Rooseke? Gij vindt dat, eej?

ROOSEKE KIJKT MET VERSTROOIDE GLIMLACH OP.

SUS Laat Rooseke gerust.

WARRE Gij zijt jaloers.

SUS Op u? Ik zou niet weten waarom.

WARRE Omdat ze mij grappig vindt.

GERLINDE BRENGT ROOSEKE HAAR GLAS WATER. ZE WIL HAAR AFLEIDEN. WARRE EN SUS BLIJVEN RUZIEËN TEGEN ELKAAR.

GERLINDE Hebt ge uw pillekes al gepakt, moeke?

ROOSEKE Mijn pillekes? Ik weet niet.

WARRE Sus is jaloers, hé Rooseke.

SUS Wilt ge nu zwijgen?!

GERLINDE Heeft Lore ze dan niet gebracht?

WARRE Ze ziet mij liever dan u.

ROOSEKE IN DE WAR
Euh... Lore?

SUS Gij zijt ne zeveraar!

GERLINDE De verpleegster.

ROOSEKE Ik weet niet.

SUS Nen dikke zeveraar!

ROOSEKE Ik heb hier nog geen verpleegster gezien.

WARRE En gij zijn ne jaloersen bok.

GERLINDE Moeke, dat kan niet. Lore brengt elke morgen uw pillen.

SUS BEGINT FLARDEN VAN HET GESPREK TUSSEN ROOSEKE EN GERLINDE OP TE VANGEN. HIJ PROBEERT ER IETS VAN TE BEGRIJPEN. GERLINDE NEEMT ROOSEKE APART.

ROOSEKE LICHT PANIKEREND
Ze zijn mij vergeten, denk ik.

WARRE BLIJFT OP ZIJN ELAN VERDER GAAN.

WARRE Wat zeg ik? Nen driedubbelovergehaalde jaloersen bok! Dat zijt gij.

SUS VOLGT ROOSEKE EN GERLINDE

GERLINDE Rustig moeke, rustig. Ze zijn u niet vergeten.

WARRE Ge moet niet gaan lopen.

GERLINDE Lore zorgt goed voor u.

ROOSEKE Lore... ken ik die?

WARRE En zit niet achter Rooseke haar gat!

GERLINDE MERKT DAT SUS HEN GEVOLGD IS. ZE ZUCHT ONGELUKKIG.

SUS BEZORGD
Wat heeft ze?

WARRE Eej! Ik was tegen u bezig.

SUS Och houdt nu toch eens twee minuten uw mond.

WARRE Wablief?!

SUS TOT GERLINDE
Ze is precies van slag.

GERLINDE Dat gaat direct weer over.

SUS Zegt ze dat ze Lore niet kent?

WARRE KOMT NU OOK BIJ HEN STAAN. ZIET ROOSEKE WAT ONTREDDERD IN DE ZETEL ZITTEN.

WARRE Is ze niet goed?

GERLINDE Laat haar nu maar efkes gerust.

SUS Ze doet raar.

WARRE Eej?

SUS Zal ik Lore roepen?

WARRE PLAGEND TOT GERLINDE
Of liever de Willem?

ROOSEKE HAAR GEZICHT KLAART PLOTS OP
Willem! Der Wilhelm!

SUS KWAAD OP WARRE
Moet ge daar nu weer over beginnen?

WARRE Over wat?

SUS Over vroeger!

WARRE Eej?

SUS WOEST
Och man!

MAAKT BRUUSK WEGWERPGEBAAR. GAAT BIJ ROOSEKE ZITTEN. NEEMT TEDER HAAR HAND VAST. ROOSEKE KIJKT HEM ONZEKER DWEPEND AAN.

Het is niet allemaal gelijk het moet zijn, hé
Rooseke.

ROOSEKE REAGEERT MET EEN RAADSELACHTIGE
GLIMLACH.

GERLINDE Ze is een beetje in de war.

SUS Gelijk ze zelf zegt: ze heeft dat wel meer.

GERLINDE ONGEMAKKELIJK LACHJE
Ja.

SUS ERNSTIG
Gerlinde... we moeten de realiteit onder ogen zien.

WARRE Over wat hebt ge 't?

SUS NEGEERT WARRE. BLIJFT ZICH GEDULDIG MAAR DWINGEND TOT GERLINDE RICHTEN TERWIJL HIJ ROOSEKE MET ZACHTE AANRAKINGEN PROBEERT GERUST TE STELLEN.

SUS Rooseke kan het goed verstoppen, maar dat gaat toch niet lang meer duren.

WARRE KAN NIET GOED VOLGEN EN PRUTST NERVEUS AAN ZIJN HOORAPPARAAT. DENKT DAT HET AAN ZIJN GEHOOR LIGT.

WARRE Heeft ze iets verstoppt?

SUS BLIJFT HEM NEGEREN. GERLINDE ZIT ER ONGELUKKIG BIJ.

SUS Ik denk dat Lore het ook al in de gaten heeft.

ROOSEKE ONGELUKKIG EN HARD NADENKEND
Maar wie is Lore nu toch?

WARRE Eej?

SUS Uw moeder heeft verzorging nodig. Dringend.

GERLINDE Ze wordt hier goed verzorgd. Héél goed.

WARRE Mankeert ze iets?

SUS Ge kent het reglement.

WARRE Reglement is reglement.

SUS Het verbaast mij dat ge haar hier hebt binnengekregen.

GERLINDE Ze kan nog heel goed haar plan trekken.

SUS Met de juiste begeleiding, ja.

GERLINDE Gelijk vandaag... zo heb ik haar nog nooit bezig gezien.

SUS 't Gaat alleen maar erger worden.

WARRE Wat gaat er erger worden?

SUS Zijt ge er al mee naar de dokter geweest?

GERLINDE Dat wil ze niet. Ze wou naar hier komen.

SUS Ze zal niet kunnen blijven.

ROOSEKE AFWEZIG DROMEND
Der Wilhelm.

SUS Voor de Willem?

WARRE Gaat het over den dikke?

ROOSEKE LIJKT TERUG MEER IN DE REALITEIT TE KOMEN.
RUSTIGE GLIMLACH.

ROOSEKE Ik heb Willem nog niet gezien vandaag.

DEUR INGANG VLIEGT OPEN EN WILLEM KOMT BINNEN.

WARRE LUID
Als ge van den duvel spreekt...
SLAAT VERSCHRIKT ZIJN HAND VOOR ZIJN MOND. DIRECT
ONDERDANIG NAAR WILLEM TOE.
O pardon, meneer directeur. Gij denkt nu zeker dat het over u ging? Dan denkt ge toch verkeerd hoor, meneer directeur. 't Ging niet over u. Nee nee.

WILLEM GERUSTSTELLEND GLIMLACH
Ik zal niet zo gauw iets verkeerd van u denken, Warre.
DRUKT GERLINDE DE HAND. KIJKEN ELKAAR IN DE OGEN
EN GLIMLACHEN

En hoe is 't hier?

WARRE EN SUS ZIEN HET CONTACT TUSSEN WILLEM EN GERLINDE; WISSELEN BLIKKEN VAN VERSTANDHOUDING. OMDAT HET ONGEMAKKELIJK STIL BLIJFT, FORCEERT WILLEM ZICH OM GRAPPIG TE ZIJN.

WILLEM Alles onder controle?

WARRE LACHT GEMAAKT
Jaja, haha, alles onder controle, meneer directeur.

GERLINDE KIJKT ONGERUST EN SCHULDBEWUST NAAR SUS.

SUS KALM
Jaja... Z'n gewone gangetje.

DANKBARE BLIK VAN GERLINDE NAAR SUS.

WILLEM Dat hoor ik graag.

WARRE We dachten juist een spelletje kaart te spelen.

WILLEM Goed gedacht, Warre.

WARRE Speelt ge mee?

WILLEM Daar heb ik helaas geen tijd voor.
VERZINT EEN UITLEG (MET STEELSE BLIK NAAR GERLINDE)
Ik zoek Lore.

ROOSEKE NADENKEND
Lore...

WILLEM Hebben jullie Lore misschien gezien?

PLOTSE INGEVING BIJ ROOSEKE. BLIJ DAT HET HAAR WEER TE BINNENSCHIET.

ROOSEKE De verpleegster!

WILLEM Is ze hier?

ROOSEKE Ik ben 't niet vergeten!

WILLEM Wat niet?

GERLINDE VOORZIET MOEILIJKHEDEN EN WIL WILLEM WEG.

GERLINDE Willem, heeft u misschien even tijd voor mij?
Ik heb nog een paar vraagjes.

WILLEM Natuurlijk. Vraag maar.

GERLINDE Euh...

WILLEM Liever in mijn bureau?
GERLINDE KNIKT. WARRE KNIPOOGT NAAR SUS.
Volgt u mij maar.
GROET DE DRIE BEWONERS.
Prettige dag nog.

SUS Van 't zelfde.

WILLEM EN GERLINDE GAAN NAAR DEUR UITGANG

WARRE En als we Lore zien... moeten we ze dan sturen?

WILLEM VERSTROOID
Lore?

ROOSEKE TRIOMFANTELIJK
De verpleegster!

WILLEM Ik vind ze wel. Bedankt.

WILLEM LAAT GERLINDE GALANT VOORGAAN. SLUIT DE DEUR ACHTER ZICH. WARRE LACHT VETTIG.

WARRE Ons niks wijsmaken, hé dikke! We hebben u wel door.

SUS MAAKT HEFTIGE DIM-GEBAREN

SUS Moet hij u horen?!

WARRE Eej?

SUS Met uw kabaal altijd.

WARRE Geloof ge me nu?

SUS Geloof ik wat?

WARRE Van den dikke en euh...
WARRE TREKT GEKKE GEZICHTEN NAAR SUS.
HOOFDKNIJKJES RICHTING ROOSEKE.
... ge weet wel.

ROOSEKE KIJKT WARRE BEVREEMD AAN. DIE MERKT HET
EN OVERDRIJFT ZIJN KNIPOGEN NU. DOET OF ER IETS IN
ZIJN OOG ZIT.

ROOSEKE Wat is er Warre? Gij trekt zo'n raar snuiten.

WARRE Goh... mijn oog. Er zit iets in mijn oog. Wilt
gij eens kijken?
GAAT VOOR ROOSEKE HANGEN. SUS KIJKT JALOERS.

ROOSEKE LACHT
Zonder bril kan ik u niet helpen, Warre.
STAAT RECHT
Wacht, ik zal hem gaan halen.

ROOSEKE GAAT WEG VIA DEUR NAAR SLAAPKAMERS.

SUS GEEFT WARRE EEN WAARSCHUWENDE SLAG TEGEN
ZIJN MAAG. WARRE PLOOIT DUBBEL.

WARRE Allez jong!

SUS Hebt gij nu echt niks in de gaten?

WARRE Van den dikke en Gerlinde?

SUS Maar niks den dikke, man...: Rooseke!

WARRE Wat is er van Rooseke?

SUS 't Gaat niet goed met haar.

WARRE Waart ge dààrover bezig?

SUS Ik wist het. Ik zag het. Ik voelde dat er iets
mis was.

WARRE Met wie?

SUS Zeg! Luistert gij wel?

WARRE Ik hoor niet goed.

SUS Ze slaat er af en toe goed naast.

WARRE Wie?!

SUS Rooseke!

WARRE Eej?

SUS Gelijk de Lewie.

WARRE Eej?!

SUS Ge gaat zien; dat draait hier juist hetzelfde uit.

WARRE Rooseke? Gelijk de Lewie?

SUS De dochter wil het niet geweten hebben.

WARRE Maar ze weet het. Of wat?

SUS Eerlijk gezegd... ik wou dat ik het ook niet wist.

WARRE Moet ze weg, denkt ge?

SUS Reglement is reglement.

WARRE Weet ge wat? Den dikke kan de pot op met zijn reglement.

TIJDENS VOLGENDE REPLIEK KOMT MARTHE BINNEN VIA DEUR INGANG. (=UIT GEWEEST: DRAAGT JAS, TAS, HOEDJE EN HANDSCHOENEN. TREKT UIT EN ZET HOEDJE AF IN DE LOOP VAN VOLGENDE CONVERSATIE)

SUS EN WARRE STAAN MET HUN RUG NAAR MARTHE.

SUS Hoort, den dappere spreekt. Als 't uitkomt zal ze vliegen.

MARTHE Als wàt uitkomt?

SUS EN WARRE REAGEREN BETRAPT. KIJKEN ELKAAR IN LICHTEN PANIEK AAN. WARRE BEGINT MET DE ARMEN TE WAPPEREN.

WARRE De vogel!

SUS WAPPERT MEE

SUS De vogel, ja.

MARTHE Welke vogel?

WARRE Uit de nest.

SUS Ha ja, de vogel uit de nest.

MARTHE Welke nest?

WARRE In den boom.

MARTHE Welke boom?

WARRE Den boom in den hof.

MARTHE Hebben we een nest in den boom in den hof?

SUS Met ne vogel.

WARRE En die heeft eitjes gelegd.

MARTHE Heeft er ne vogel eitjes gelegd in een nest in den boom in den hof?

WARRE en SUS Ja-ah.

MARTHE 't Is toch niet het seizoen.

WARRE EN SUS KIJKEN ELKAAR AAN.

SUS Niet nu, hé Martje. Hij zal eitjes leggen.

MARTHE Hij?

WARRE De vogel is toch mannelijk?

SUS **Zij** zal eitjes leggen als 't seizoen is. En als ze rijp zijn, zullen ze vliegen.

MARTHE BEKIJKT SUS EN WARRE ACHTERDOCHTIG. WARRE EN SUS PROBEREN ONSCHULDIG TE KIJKEN. MARTHE GELOOFT ER NIKS VAN.

MARTHE Ge zijt mij iets aan 't wijsmaken.

BLIKWISSEL TUSSEN WARRE EN SUS. WARRE BESLUIT SNEL VAN ONDERWERP TE VERANDEREN.

WARRE Hoe was 't met de Lewie?

MARTHE HEEFT HET MOEILIJK MET DE OVERGANG. HAAR KIN BEGINT TE TRILLEN.

MARTHE GEKWETST
Hij dacht dat ik zijn eerste lief was.

WARRE En zijt ge dat niet?

MARTHE Vijftig jaar samen en nu noemt hij mij Isabelle.

MARTHE KRIJGT HET WEER TE KWAAD. ZOEKT HAAR ZAKDOEK ONDER HET BH-BANDJE.

SUS Hij kan er niet aan doen.

MARTHE Drie keer opnieuw heb ik moeten uitleggen wie ik was. En toen ik doorging, zei hij dat hij nooit bezoek kreeg van zijn vrouw.

WARRE Ge zit er alle dagen.

MARTHE HEVIG SNIKKEND
Ge weet niet hoe zeer dat doet.

SUS Dat begrijpen we, Martje.

MARTHE Nee, zoiets moet ge meemaken om het te begrijpen.

MARTHE NEEMT HAASTIG HAAR SPULLEN EN GAAT NAAR DEUR SLAAPKAMER.
ROOSEKE KOMT UIT DEUR SLAAPKAMER.

ROOSEKE OPGEWECT
Goeiendag.

MARTHE SNUIFT EN GAAT ROOSEKE VOORBIJ. ROOSEKE STAAT WAT ONZEKER TE DRALEN.

WARRE Niet gevonden?

ROOSEKE Watte schatteke?

WARRE Uwen bril!

ROOSEKE VERGETEN
Dàt was 't!
BLIKKEN VAN VERSTANDHOUDING TUSSEN WARRE EN SUS
Voor wat had ik die weer nodig?

WARRE 't Is niks Rooseke, laat maar.

ROOSEKE GAAT IN DE ZETELS ZITTEN. KIJKT AFWEZIG
DROMEND VOOR ZICH UIT. SPEELT MET HAAR
DENKBEELDIGE LANGE HAREN VAN VOOR DE OORLOG.

SUS EN WARRE BEKIJKEN HET MET MEEWARIG
MEDELEVEN. WARRE STOOT SUS EEN PAAR KEER AAN. SUS
WORDT ER AMBETANT VAN.

SUS Wat is 't, jong?!

WARRE BUIGT ZICH NAAR SUS EN LAAT ZIJN STEM ZAKKEN.
SPREEKT NIET ECHT ZACHT.

WARRE Wat doen we er nu mee?

SUS Met wat?

WARRE Moeten we 't haar vertellen of niet?
SUS KIJKT WARRE NADENKEND VRAGEND AAN
Van dingen met dingen. Ge weet wel.

SUS Nu wilt ge 't ineens toch gaan vertellen?

WARRE Ik weet niet. Wat denkt gij?

SUS 't Was een geheim.

WARRE Maar zij mag het misschien wel weten.

SUS Ge weet niet eens of 't waar is.

WARRE Dan zijt gij stekeblind.

SUS Vertelt gij het dan, hé!

WARRE Denkt ge dat ik niet durf?

SUS Dat weet ik wel zeker.

WARRE SNIJFT. STROOPT ZIJN MOUWEN OP EN WIL NAAR ROOSEKE GAAN. SUS SCHRIKT VAN ZIJN REACTIE EN GRIJPT HEM BIJ DE KRAAG. WARRE MAAKT VERSTIKT GORGELEND GELUID.

WARRE Allez jong!

SUS Ge gaat dat toch niet doen.

WARRE Gij daagt mij uit.

SUS Laat het zo. 't Is niet aan ons.

WARRE Aan wie dan wel?

SUS De dochter!

ROOSEKE KIJKT PLOTS ALERT OP.

ROOSEKE Waar is Willem?

SUS Naar zijn bureau.

SUS EN WARRE GAAN BIJ ROOSEKE ZITTEN.

WARRE Weet ge dat niet meer? Ge hebt het hem daarjuist toch horen zeggen.

ROOSEKE Ah?

SUS Gerlinde moest hem nog iets vragen.

ROOSEKE Ah?

WARRE KAN HET NIET LATEN. ONDEUGEND:
Ze zijn graag bijeen.

SUS GEEFT WARRE EEN WAARSCHUWENDE TRAP. DIE SLAAKT EEN ONDERDRUKTE KREET VAN PIJN. HET VERWART ROOSEKE.

SUS Excuseert, mijn been schoot uit.

WARRE 't Wil toch weer lukken dat dat juist tegen mijn been moet uitschieten.

SUS Per ongeluk.

WARRE Expres.

ROOSEKE Waarom doet gij dat, Sus?

SUS Het jeukt.

WARRE GROMMELT.

ROOSEKE Zei hij iets dat ik niet mocht horen?

SUS GEFORCEERD LACHEND
Bijlange niet. Hoe komt ge erbij!

ROOSEKE 't Ging over mijn dochter.

WARRE En de Willem.

SUS GEEFT WARRE OPNIEUW EEN TRAP. WARRE
PROTESTEERT. SUS GRIJPT NAAR ZIJN BEEN EN DOET OF
HIJ ZELF PIJN HEEFT.

SUS Maar allez! Wat heb ik nu toch.

ROOSEKE Wat is er van Willem en mijn dochter?

SUS Niks!

BLIKKENSTRIJD TUSSEN SUS EN WARRE. WARRE GOOIT
HET ER TENSLOTTE TOCH UIT.

WARRE Dat ze mekaar graag zien!

ROOSEKE Wat?

SUS Da's niet!

WARRE Da's wel! Vraag maar aan Lore.

ROOSEKE KNIKT NADENKEND
Lore...

WARRE EN SUS De verpleegster!!!

ROOSEKE Ik weet wel wie Lore is. Maar wat weet Lore
van mijn dochter en Willem?

SUS Niks!

WARRE Vraag het haar zelf.

SUS Goed hé. Nu hebt ge heel 't spel verraden.

ROOSEKE Is het een spel?

WARRE 't Is de waarheid.

SUS Dat weet ge niet.

ROOSEKE VERTWIJFELD
Maar dat kan niet!

WARRE Maar het is.

SUS Dat wèèt ge niet.

ROOSEKE Het mag niet.

WARRE Maar het is.

SUS Dat wèèt ge niet!!!

WARRE En wat dan nog?!

ROOSEKE ONTREDDERD
Wat nog?

WARRE Als het waar is... wat dan nog?

ROOSEKE STAAT RECHT. WEET NIET METEEN WAAR
NAARTOE.

ROOSEKE Het mag niet waar zijn. Het mag niet.

SUS Niet panikeren. Het is misschien allemaal
dikke zever.

WARRE Niks zever!

SUS Smoel toe!

WARRE Eej?

ROOSEKE LOOPT VERTWIJFELD ALLE KANTEN OP

ROOSEKE Ik... ik moet ze tegenhouden.

WARRE Als ze mekaar nu graag zien.

ROOSEKE Graag zien...

WARRE Voor kindjes zijn ze wat te oud, maar al de rest...

ROOSEKE Mag niet! Mag niet!

WARRE Ze doen er niemand kwaad mee.

ROOSEKE Mag niet! Mag niet!

SUS STAAT OOK RECHT EN PROBEERT ROOSEKE VAST TE NEMEN MAAR ZE WEET HEM TELKENS TE ONTGLIPPEN.

SUS Zijt ge bang dat ze u in de steek laten? Dat zal niet gebeuren. Niemand laat u in de steek.

ROOSEKE Mag niet! Mag niet!

SUS Geen paniek. Er is misschien niks van aan.

WARRE Grmf.

SUS We vragen het straks. Dan weet ge 't. Ge hebt het recht dat te weten.

ROOSEKE WAPPERT NERVEUS MET DE HANDEN. DRAAIT NOG EEN PAAR RONDJES, GROTE VERTWIJFELING OP HAAR GEZICHT.

ROOSEKE Het mag niet. Het kan niet. Ik moet... (het zeggen)

HAAST ZICH DAN WEG NAAR DE SLAAPKAMERS.

SUS EN WARRE STAREN HAAR VERSLAGEN NA. DAN KIJKT SUS VERNIETIGEND NAAR WARRE.

SUS Nu content?!

WARRE 't Zal nog mijn schuld zijn.

SUS We zouden zwijgen.

WARRE Ge hebt het zelf verteld.

SUS Gij zijt begonnen.

WARRE Volgens mij eej, is 't erger dan we hadden gedacht.

SUS Ge moogt ze niet van streek maken.

WARRE Ze gaat dezelfde weg op als de Lewie.

WARRE EN SUS STAAN MET HUN RUG NAAR DEUR
SLAAPKAMER. ZE ZIEN DUS NIET DAT MARTHE IN DE
DEUROPENING VERSCHIJNT EN NOG NET DE NAAM LEWIE
HOORT VALLEN.

SUS Bij Rooseke is 't nog de beginfase.

WARRE 't Kan rap gaan. Bij de Lewie hebben we dat
ook gezien. Vandaag vergeetachtig en
verstrooid en morgen: bam! Gedaan!

MARTHE SLAAT DE DEUR MET EEN KLAP DICHT. DE
MANNEN SCHRIKKEN EN VOELEN ZICH WEER BETRAPPT.

ER VALT EEN PIJNLIJKE STILTE. MARTHE VERWERKT MET
GEMENGDE GEVOELEN DE INFORMATIE. KIJKT SUS EN
WARRE PEILEND AAN.

WARRE PROBEERT ONHANDIG NOG TE ONTKENNEN.

WARRE We waren maar aan 't zwansen. Ge kent ons.

MARTHE Rooseke...

WARRE We hadden het niet over ons Rooseke, maar
over een ander Rooseke. Is 't niet waar Sus?

MARTHE Niet liegen.

WARRE Ik lieg niet. Sus?

SUS KIJKT ONGELUKKIG WEG.

MARTHE Dus Rooseke heeft hetzelfde als mijne Lewie.

SUS Dat weten wij niet, Marthe. Ze doet soms
verstrooid. We vroegen het ons af.

MARTHE Lewie moest weg.

WARRE Laat ons hier stillekes over zwijgen.

SUS SCHIET GEERGERD UIT
Wat zit ik al heel de middag te zeggen?
Zwijgen, zeg ik. Zwijgt gelijk vermoord. Maar
nee, niet luisteren.

WARRE Eej?

MARTHE Weet onze directeur hiervan?

SUS WAT VERTWIJFELD
Gerlinde is met hem gaan klappen. 't Kan
goed zijn dat ze de situatie aan 't bespreken
zijn.

WARRE Denkt gij dat?

SUS Weet ik veel!

MARTHE En anders zal ik het wel zeggen.

WARRE Ha nee, hé Martje. Dan moet ze hier weg.

MARTHE Precies!

WARRE Gij wilt Rooseke weg?

SUS KWAAD OP WARRE
Wat had ge nu gedacht!

MARTHE Reglement is reglement.

WARRE Maar Rooseke functioneert nog goed.

MARTHE Iedereen gelijk voor de wet.

WARRE Lewie is ook lang mogen blijven.

MARTHE Ze heeft ons beduveld. En die dochter ook.
Want ze moet al ziek geweest zijn toen ze
binnenkwam.

SUS Laat ons eerst maar eens horen wat de dokter
er van zegt.

MARTHE Ik had al lang door dat er iets verkeerd was
met dat mens.

SUS 't Zal zijn.

MARTHE Maar ik kon niks zeggen, want Marthe is hier altijd de slechte. En Rooseke van de bloem ploem ploem, is de lieveling van iedereen. Zeker van u twee.

SUS Maar da's niet waar.

WARRE Gij ziet spoken.

MARTHE Ziet ge 't? Ge zijt haar weeral aan 't verdedigen. Tegen mij! Want ik ben hier de slechte!

SUS Dat hebben wij toch nooit gezegd.

MARTHE Ik zie het! Ik voel het! Ik riek het!

WARRE Hoe kunt ge dat nu rieken.

WARRE LAAT EEN KNALLENDE WIND. MARTHE WORDT WOEST.

MARTHE En stop met die vieze manieren! Ik ben het beu! Hoort ge mij? Hartsgrondig beu!

DE DEUR NAAR INGANG GAAT OPEN. EEN VROLIJKE LORE KOMT BINNEN MET EEN DIENBLAD VOL PILLEN EN BEKERTJES.

LORE Hier zijn we met de pillekes!

MARTHE LAAT EEN GEFRUSTREERDE KREET HOREN. STAMPT OP DE GROND. GRIJPT NAAR HAAR ZAKDOEK.

LORE ZIET AAN DE REACTIES DAT ER IETS ERNSTIG IS GEBEURD. BLIJFT STAAN.

LICHT UIT

SCENE 6

AVOND.

WILLEM, LORE, GERLINDE, MARTHE, SUS EN WARRE IN CRISISBERAAD. ZE ZIJN ALLEN OP DE HOOGTE VAN ROOSEKES TOESTAND. MARTHE EIST DAT ZE VERTREKT. WARRE EN SUS ZIJN TEGEN. GERLINDE ZIT ER ONGELUKKIG EN SCHULDIG BIJ. LORE BEKENT DAT ZE VERMOEDENS HAD, MAAR HOOPT DAT ZE ROOSEKE NOG EEN TIJDJE KON OPVANGEN.

WILLEM LUISTERT RUSTIG NAAR ALLE PARTIJEN.

MARTHE Reglement is reglement! Dat mens moet weg voor er ongelukken gebeuren.

SUS Wat kan er nu gebeuren.

MARTHE Ze kan brand stichten. Een kaarsje vergeten uit te blazen en 't is gebeurd. Ik ben dan wel de pineut, want ik lig in de kamer naast haar.

LORE Bij mijn weten brandt Rooseke geen kaarsen.

MARTHE Van zo'n mensen kunt ge niet zeker zijn. Ze doen ineens dingen die ge ze nooit hebt weten doen.

WARRE Zo erg is 't met Rooseke nog niet. Gewoon een beetje verstrooid. Da's al.

LORE Daar zal het niet bij blijven. Ze moet in ieder geval dringend met medicatie beginnen. 't Houdt het proces niet tegen, maar het vertraagt wel.

MARTHE KIJKT VERNIETIGEND NAAR GERLINE
Gij wist dit! Ge kent het reglement. En toch brengt ge ze binnen.

GERLINDE Toen ze jaren geleden op de wachtlijst kwam te staan, was er nog niks aan de hand. Sorry. Ik wist niet dat het zo erg was.

WILLEM We verwijten u niks. Het is een spijtige evolutie, maar u kunt er niet aan doen.

MARTHE Ze had ze niet moeten binnenbrengen.

SUS Marthe, ge zaagt. Niemand van ons heeft aan Rooseke iets miszien.

MARTHE Ik wel! Gelijk zij deed! Ze maakte u allemaal zot!

SUS En wij vonden dat heel plezant. Rooseke zorgt voor ambiance. Ik wil niet dat het wordt gelijk vroeger.

WARRE Ze heeft ons weer goesting doen krijgen.

MARTHE In seks?!
ALLE HOOFDEN GERICHT NAAR MARTHE. ZE WORDT ER ONGEMAKKELIJK ONDER.
Die twee lopen achter haar gat dat het niet schoon is.

WARRE Hebt ge liever dat we achter uw gat zitten?

MARTHE KIJKT GESCHOKT.

WILLEM Rooseke heeft het huis opgefleurd. Ik weet dat ze graag gezien is. Ook bij het personeel.
KIJKT NAAR LORE. LORE KNIKT ERNSTIG.
Maar we mogen het welzijn van onze andere bewoners niet uit het oog verliezen.

MARTHE Nu zijn we er.

LORE Ik weet wel: reglement is reglement. En vroeg of laat moet ze weg. Maar Lewie hebben we ook lang zelf opgevangen.

WILLEM Wat veel extra zorg meebracht.

LORE Iedereen op deze verdieping heeft daaraan meegewerkt.

WARRE We hielden hem allemaal in 't oog.

SUS En dat hebben wij met veel liefde en plezier gedaan.

WARRE We kunnen dat voor Rooseke ook doen.

WILLEM Die solidariteit is prachtig. Maar het is een zware opgave. Een grote verantwoordelijkheid. Dat mag ik niet van jullie verwachten.

WARRE Maar jawel, meneer directeur. Da's voor ons geen moeite.

SUS We kunnen een beurtrol afspreken.

MARTHE Ik kan dat niet aan. Ik slaap nog maar amper. Ik denk altijd dat ik ze hoor rondscharrelen 's nachts.

SUS TOT MARTHE
Willen wij van kamer verwisselen?

WARRE JALOERS
En gij naast Rooseke gaan liggen?

MARTHE Hoort ge 't? Er komt al direct ruzie van. We zijn hier nooit meer gerust. Ik wil het terug gelijk het vroeger was.

SUS Gij wilt de Lewie terug.

MARTHE SNIKT
Ja... Of dat ons Heer mij komt halen.
EEN EMOTIONELE HUILBUI. MARTHE GRIJPT HAAR ZAKDOEK EN STAAT RECHT.
Ik ga naar mijn kamer. Ge luistert toch niet naar mij.

LORE GAAT MET MARTHE MEE WEG VIA DEUR
SLAAPKAMERS.

ER VALT EEN STILTE. WILLEM KIJKT ERNSTIG NADENKEND.
GERLINDE ZIT NERVEUS TE BEWEGEN OP HAAR STOEL.
STEELSE BLIKKEN NAAR WILLEM.

WARRE EN SUS HEBBEN HET IN DE GATEN. SUS MAAKT
WARRE HEEL SUBTIEL DUIDELIJK DAT ZE DE TWEE BEST
ALLEEN LATEN. WARRE IS ER EERST NIET VOOR TE VINDEN.

SUS We gaan 't vandaag niet meer oplossen, vrees ik.

WILLEM Nee.

SUS BEGINT NADRUKKELIJK TE GEEUWEN. KIJKT DWINGEND NAAR WARRE. WARRE GEEUWT DAN MET TEGENZIN MEE.

SUS 't Is mijn uur.

WARRE Eej.

SUS Slaapwel allemaal.

WILLEM Ja, slaapwel Sus... Warre.

SUS GAAT AL NAAR DEUR SLAAPKAMERS. WARRE KIJKT VAN WILLEM NAAR GERLINDE.

WARRE Als ge maar weet dat ge op ons kunt rekenen.

WILLEM STAART VOOR ZICH UIT. GERLINDE KNIKT DANKBAAR. WARRE GAAT SUS ACHTERNA. WILLEM ZUCHT DIEP.

GERLINDE Had ik geweten dat...

WILLEM Nogmaals Gerlinde, we verwijten u niks. Dit zijn nu eenmaal dingen die gebeuren. Meer dan mij lief is. Het is hartverscheurend als we koppels als Marthe en Lewie uit elkaar moeten trekken.

GERLINDE Mijn moeder is hier graag.

WILLEM En wij hebben haar graag. Dat heeft u wel gemerkt.

GERLINDE Terug verhuizen... ze gaat er kapot van zijn.

ZOEKEN OOGCONTACT. INTENS MOMENT. BEIDEN BESEFFEN DAT ZE ELKAAR DAN NIET MEER ZULLEN ZIEN.

WILLEM Eerst zien wat de dokter zegt.

GERLINDE We wéten wat die zal zeggen.

WILLEM Ja.

GERLINDE Dan moet ik op zoek...

WILLEM Wacht daar nog mee.

GERLINDE Er is geen andere oplossing.

WILLEM WAT AARZELEND
Misschien wel.

GERLINDE KIJKT WILLEM VRAGEND AAN. HIJ WIL NOG NIET MEER KWIJT. MAAKT AFWIMPELEND GEBAAR. TERUG STILTE.

GERLINDE ZACHT
Dan zien wij mekaar niet meer.

WILLEM HEEL ZACHT EN OPRECHTE SPIJT
Dat zou jammer zijn.

GERLINDE GEFORCEERD LACHJE
Ik vond het altijd heel fijn...

WILLEM VALT INSTEMMEND IN
Ik geniet van onze gesprekken.

GERLINDE Ja.

STILTE

WILLEM Ik zou ze missen.
HOOPVOLLE REACTIE GERLINDE
Uw moeder.
TELEURSTELLING GERLINDE
En de gesprekken.

GERLINDE WACHT NOG MET EEN SPRANKJE HOOP AF. WILLEM VINDT DE MOED NIET. GERLINDE NEEMT DAN AARZELEND MAAR DAPPER HET INITIATIEF.

GERLINDE Als ik eerlijk mag zijn, Willem... Wat ik het meeste zal missen... gij.

WILLEM ONZEKER
U bedoelt...

GERLINDE Het klikte wel goed tussen ons.

WILLEM Dat is zo.

GERLINDE Alsof wij mekaar al jaren kennen.

WILLEM We zitten op dezelfde golflengte.

GERLINDE Ik zou het spijtig vinden als...

WILLEM VERZAMELT ZIJN MOED. GAAT DICHTER BIJ GERLINDE ZITTEN.

WILLEM We kunnen toch afspreken?

GERLINDE VERRAST
Ja?

WILLEM Ik laat u niet in de steek. We zoeken samen een oplossing voor uw moeder.

GERLINDE WEER ONZEKERHEID EN WAT TELEURSTELLING
Maar los daarvan...

WILLEM BUIGT ZICH WAT DICHTER NAAR GERLINDE. HEEL HEEL LANGZAAM NEIGEN ZE TOT ZOENEN. VLAK VOOR HUN LIPPEN ELKAAR RAKEN, VLIEGT DE DEUR NAAR SLAAPKAMERS OPEN EN KOMT LORE NIETSVERMOEDEND EN LUIDRUCHTIG OP DE SCENE.

LORE Wat een gedoe!

GERLINDE EN WILLEM STUIVEN UIT ELKAAR. LORE BESEFT DIRECT DAT ZE EEN SLECHT MOMENT UITKOOS. STAART HEN MET OPEN MOND AAN.

WILLEM NERVEUS LACHJE
Zeg dat wel.

LORE Ik euh... Ik heb niks gezien.

LORE SCHERMT HAAR OGEN AF EN ZOEKT OP DE TAST NAAR DEUR INGANG.

WILLEM Er was ook niks te zien.

GERLINDE MET SPIJT
Nee. Net niet.

LORE Doe rustig voort. Ik ben hier niet.

LORE HAAST ZICH DE DEUR UIT.
GERLINDE EN WILLEM STAAN WAT GEGENEERD NAAR ELKAAR TE KIJKEN.

GERLINDE Vindt ge 't ambetant?

WILLEM Och...

GERLINDE Lore gaat dat niet rondbazuinen.

WILLEM Hm...

GERLINDE Ik vond dat we wel goed bezig waren.

WILLEM Ja?

GERLINDE Gij niet?

WILLEM Ik euh...

GERLINDE Ja?

WEER EEN HEEL VOORZICHTIG AARZELEND NEIGEN TOT KUS. VLAK VOOR HUN LIPPEN ELKAAR RAKEN, VLIEGT ALWEER DE DEUR NAAR SLAAPKAMERS OPEN EN KOMT WARRE DE SCENE OP.

WARRE Iemand mijn leesbril gezien?

WARRE DOET OF HIJ NIETS GEZIEN HEEFT, MAAR GRINNIKT HEIMELIJK ALS HIJ NAAR KAARTERSTAFEL LOOPT EN DAAR ZIJN LEESBRIL VINDT. TOONT HEM DE WAT GEGENEERDE WILLEM EN GERLINDE.

Kan ik nog wat lezen in bed.

WILLEM Ja.

WARRE Slaapwel samen.

GERLINDE Slaap lekker, Warre.

WARRE GAAT NAAR DE DEUR. WILLEM EN GERLINDE VOELEN ZICH ONGEMAKKELIJK. DURVEN ELKAAR AMPER AANKIJKEN, MAAR KOMEN TOCH AL VOORZICHTIG MEER IN ELKAARS BUURT STAAN. WARRE DOET OF HIJ WEGGAAT. DEUR IS BIJNA DICHT. GERLINDE EN WILLEM STEKEN EEN HAND UIT NAAR ELKAAR. RAKEN ELKAAR NET ALS WARRE DE DEUR WEER OPENGOOIT. GERLINDE EN WILLEM STUIVEN UIT ELKAAR.

WARRE GUITIG
En als ge niet braaf zijt... zijt voorzichtig.

WARRE LACHT HARTELIJK EN SLUIT DE DEUR.

GERLINDE EN WILLEM WACHTEN. GLIMLACHEN NAAR ELKAAR. DAN VINDT WILLEM HET GENOEG GEWEEST. HIJ OVERWINT ZIJN GENE.

WILLEM Dit is belachelijk.

GERLINDE ONGERUST
Vindt ge?

WILLEM We hoeven ons toch niet te schamen.

GERLINDE OPLUCHTING EN VERLANGEND
Nee.

WILLEM Ik denk dat we allebei hetzelfde voelen.

GERLINDE Ja.

WILLEM Moeten we ertegen vechten?

GERLINDE Nee.

WEER HEEL LANGZAAM KOMEN ZE DICHTER BIJ ELKAAR. BEIDEN WILLEN HEEL INTENS VAN GENIETEN VAN HUN EERSTE KUS.

VOORZICHTIG AANRAKEN. INTENS KIJKEN. HUN LIPPEN NEIGEN TRAAG NAAR ELKAAR.

INTUSSEN ZIEN WE OP DE ACHTERGROND DE DEUR NAAR SLAAPKAMERS STILLETJES EEN STUKJE OPENGAAN. WARRE IS SUS GAAN HALEN. ZE GLUREN (HUN KOPPEN BOVEN ELKAAR) GRINNIKEND NAAR HET TAFEREEL.

ALS HET BIJNA ZOVER IS, KAN WARRE ZICH NIET MEER INHOUDEN. HIJ BEGINT HOORBAAR TE SUPPORTEREN.

WARRE Nog een beetje. Nog een beetje.

WILLEM EN GERLINDE BLIJVEN ONBEWEEGLIJK STAAN. DE LIPPEN GETUIT. NET NIET RAKEND.

SUS GEEFT WARRE EEN STOOT IN DIENS MAAG.

SUS Zeveraar!

ZE VERLIEZEN HUN EVENWICHT EN STRUIKELEN BINNEN.

WILLEM EN GERLINDE BLIJVEN DEZELFDE HOUDING
AANHOUDEN. WACHTEN AF.

WARRE TOT SUS
Zeveraar? En dat durft gij zeggen tegen onze
directeur?

SUS Ik had het tegen u!

WARRE Eej?

SUS Ge hebt het verbrod.

WARRE Nee, ze zijn nog bezig. Zie. Is dat niet schoon?

SUS KIJKT NU OOK NAAR HET BIJNA KUSSENDE
KOPPELTJE. EEN BREDE GLIMLACH OP SUS' EN WARRE'S
GEZICHT.

SUS VERTEDERD
Da's liefde.

WILLEM EN GERLINDE DOEN NU VOORT ALSOF SUS EN
WARRE EN NIET OP STAAN TE KIJKEN. ZE NEMEN ELKAAR
MET IETS MEER GRETIGHEID VAST. HET KOMT TOT KUS.

ROOSEKE KRACHTIG
Nee!!!!

WARRE EN SUS SCHRIKKEN ENORM VAN DE VASTBERADEN
ROOSEKE DIE IN SLAAPKLEED UIT SLAAPKAMERGANG KOMT
GESTOVEN. ZE SNELT OP GERLINDE EN WILLEM AF. GRIJPT
GERLINDE VAST EN TREKT HAAR BIJ WILLEM WEG. GAAT
TUSSEN DE TWEE STAAN. HOUDT HEN MET GESTREKTE
ARMEN UIT ELKAAR.

GROTE ONTREDDERING EN VERBAZING BIJ DE VIER.

ROOSEKE Dit mag niet.

GERLINDE RUSTIG
Moeke... wij zien mekaar graag.

ROOSEKE Da's heel goed. Maar niet op deze manier.

WILLEM Misschien had ik eerst uw toestemming
moeten vragen.

GERLINDE Maar enfin, ik ben toch geen kind meer.

ROOSEKE Het kan niet.

WILLEM U vindt ons te oud? Of het leeftijdsverschil te groot?

ROOSEKE SCHUDT HET HOOFD

WARRE Pertang een goei partij, de Willem.

SUS 't Zal nog niet.

WARRE Ik zou ze laten doen, als ik u was.

SUS Een schoon koppel.

ROOSEKE Maar het kan niet!

WILLEM EN GERLINDE Waarom niet?

GELADEN STILTE.

ROOSEKE RICHT ZICH EERST TOT WILLEM

ROOSEKE Ik ben uw moeder!

DAN TOT GERLINDE

Willem is uw broer!

ONTSTELDE REACTIES

LICHT UIT

SCENE 7

LATER.

MARTHE EN ROOSEKE IN SLAAPKLEDIJ. DE ANDEREN DRAGEN DEZELFDE KLEDIJ ALS IN VORIGE SCENE.

ROOSEKE ZIT CENTRAAL TUSSEN WILLEM EN GERLINDE IN. DE ANDEREN STAAN OF ZITTEN WAT VERSLAGEN TE LUISTEREN NAAR HET VERHAAL VAN ROOSEKE. ZIJ VERTELT ZACHT EN ZONDER WROK WAT ER GEBEURD IS.

SUS

HET HOOFD GEBOGEN; VOL MEDELEVEN EN BEROUW

Ik heb dat nooit geweten.

ROOSEKE

Niemand wist het, Sus. Alleen Wilhelm en ik. Een onmogelijke relatie, maar wij wilden ervoor gaan. Het zou ons wel lukken... dachten we.

SUS

En toen kwamen wij...

ROOSEKE

Ik was drie maanden zwanger toen de oorlog gedaan was. Mijn ouders waren razend. Ik moest van hen gaan bevallen ergens in Frankrijk. Bij de nonnen.

ROOSEKE NEEMT WILLEM BIJ DE HAND

Ik heb u de naam van uw vader gegeven.

WILLEM

Wilhelm...

ROOSEKE

Ge trekt op hem.

LORE

Maar... dan bent u een aangenomen kind.

WILLEM

Klopt.

LORE

Gij wist dat.

WILLEM

Mijn ouders... mijn pleegouders hebben het mij verteld toen ik zestien was.

SUS

TOT ROOSEKE

Kent gij zijn pleegouders?

ROOSEKE Mijn ouders kenden hen. Zijn moeder kon geen kinderen krijgen. Het leek hen een goei oplossing. Ze hebben dat ondereen afgesproken. Ze kwamen mijn kind halen en ik dacht dat ik hem nooit meer zou zien.

ROOSEKE RAAKT WILLEM HEEL TEDER AAN. HET ONTROERT HEM.

LORE En hoe zijt gij dan te weten gekomen dat hij uw zoon is?

ROOSEKE Jaren geleden... Bij de dood van mijn moeder vond ik alle foto's en brieven die ze mekaar gestuurd hebben.

GERLINDE En daarom wou gij absoluut naar Huize Schemerlicht komen.

ROOSEKE Ik wou mijn zoon zien voor ik in mijn dozeke kruip.

GERLINDE Moeke toch...

SUS Ja wadde...

WARRE 't Zijn lappen.

ROOSEKE BUIGT ZICH NAAR WILLEM. RAAKT HET ROOSJE IN ZIJN REVERS AAN. DIRECT ONTROERING BIJ WILLEM.

ROOSEKE TOT WILLEM
Dat zilveren roosje...
WILLEM KNIKT; STAART ROOSEKE AAN.
Dat had ik gekregen van uw vader.

WILLEM LEGT ONTROERD DE HAND OP HET ROOSJE

WILLEM Mijn vader?

ROOSEKE Toen ik u moest afgeven, heb ik het tussen uw kleertjes verstoep.

WILLEM STAART ROOSEKE AAN.

WILLEM Ik kreeg het toen ze 't mij vertelden. Ik draag het altijd.

ROOSEKE Dat doet mij plezier. Ik ben fier op u.
KIJKT NAAR GERLINDE
En ook op u. Ik heb twee prachtige kinderen.
Maar ge begrijpt...

GERLINDE MET SPIJT
We zijn broer en zus.

WARRE Spijtig. Spijtig. We dachten dat onze directeur
eindelijk eens van bil mocht gaan.

MARTHE Warre!

WARRE Wat?

MARTHE Moet ge dat nu zo zeggen?

WARRE En toch is 't spijtig.

WILLEM Ja en nee.
REACTIES
Ik heb er een moeder en een zus bij gekregen.

**WILLEM SPREIDT DE ARMEN EN OMHELST ROOSEKE EN
GERLINDE.**

MARTHE SNIBBIG
En toch moet ze weg.

BOZE REACTIES

Of gaat ge ze voortrekken omdat het uw
moeder is?

**ROOSEKE EN WILLEM BLIJVEN KALM. DE ANDEREN UITEN
HUN ONGENOEGEN.**

WILLEM Ik kan het maar beter nu vertellen.

**HET WORDT WEER STIL. IEDEREEN KIJKT WILLEM
NIEUWSGIERIG AAN.**

Het vertrek van Lewie heeft mij aan het
denken gezet. Ik heb al stappen ondernomen
om een vleugel bij te bouwen. Een nieuwe
afdeling.

LORE HOOPVOL
Voor mensen gelijk Lewie?

WILLEM KNIKT
In afwachting kunnen we hier wat
aanpassingen doen.

HOOPVOLLE EMOTIONELE REACTIE MARTHE. DE ZAKDOEK
KOMT ER WEER AAN TE PAS.

MARTHE Mag mijne Lewie dan terugkomen?

WILLEM KNIKT
Da's de bedoeling.

SUS OPGETOGEN
En Rooseke mag blijven?

INTENS MOMENT TUSSEN WILLEM, ROOSEKE EN GERLINDE.

WARRE ENTHOUSIAST
Kunnen we nog altijd samen kaarten.

ROOSEKE LACHT
Ik kan toch niet kaarten, Warre. Ik doe
zomaar wat.

WARRE Dat weet ik. 't Is voor 't gezelschap.

SUS VROLIJK SMALEND
Het gezelschap? Mijn oor! Hij hoopt nog altijd
op dat spelleke strippoker, ja!

WARRE Eej?!

VROLIJKE REACTIES

EINDE

MUZIEKVOORSTEL BIJ HET GROETEN:
JOE COCKER : "YOU CAN LEAVE YOUR HAT ON"
Al dan niet met sensuele choreografie. ;-)

Februari 2010